

3 Aruba

Zoekactie
vermiste
visser

8 Economie

Barbiepoppen van
Mattel erg populair
in crisistijd

10 Wereld

Vervroegde
presidentsverkiezingen
Kirgizië 10 januari

12 Sport

Suffisant Eagles
op voorsprong

Nieuwe entiteit staat niet boven,
maar naast regering en parlement

Zicht op akkoord met Nederland

ORANJESTAD — Een herberekening van liquiditeitsbehoefte tot en met december, behoud van volledige bevoegdheden door de regering en het parlement en een tussentijdse evaluatie voor de hervormingsentiteit. Deze drie wijzigingen in het voorwaardenpakket voor liquiditeitssteun brengen een akkoord tussen Aruba en Nederland een stuk dichterbij.

door onze verslaggever
Jan Jager

Dat verklaarde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisterochtend tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor. Uitzicht op een akkoord is hard nodig. Volgens de premier heeft de regering nog tot half november geld in kas. De onderhandelingen over de voorwaarden voor liquiditeitsteun verliepen afgelopen tijd minder intensief dan aan het begin van het traject in juli, vertelde de premier. Dat heeft er volgens haar vooral mee te maken dat de onderhandelingen zich in een eindstadium bevinden. Wever-Croes verklaarde op drie fronten ‘substantiële’ voortgang te hebben geboekt. Zo wordt er niet meer gesproken over een derde en vierde tranche liquiditeitssteun, maar over geld dat Aruba tot en met december nodig heeft. “In plaats van twee tranches volgt er dus nog één tranche waarmee we het zullen moeten doen, met aftrek van het geld dat met obligatieleningen is opgehaald”, aldus de premier. “Daarmee hebben we niet meer zo’n discussie zoals we in september hadden en dat is een pluspunt.”

Drie of vijf maanden
Die discussie ging over de

periode waarop de derde tranche liquiditeitssteun in de vorm van een renteloze lening van 204 miljoen florin betrekking had. Dat was aanvankelijk van juli tot en met september. Maar Nederland veranderde dat in de laatste ‘voorwaardenbrief’ van begin september naar vijf maanden, zonder de hoogte van het bedrag te wijzigen. Aruba betaalde in twee maanden die de onderhandelingen inmiddels duurden zijn eigen rekeningen. Dan was de steun blijkbaar niet nodig, redeneerde Staatsecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Tijdens een nationale toespraak op donderdagavond 10 september verweet de premier Nederland onbetrouwbaar te zijn door eenzijdig wijzigingen door te voeren. Ze kondigde aan dat Aruba niet akkoord kon gaan met het voorwaardenpakket voor de derde tranche liquiditeitssteun. Nederland zou Aruba voor twee niet afgedekte maanden de kapitaalmarkt op dwingen, stelde ze. Eind september ging de regering twee obligatieleningen aan tegen een rente van 5,3 procent. Knops kaatste de bal terug met een persbericht waarin hij stelde niet te begrijpen waarom de

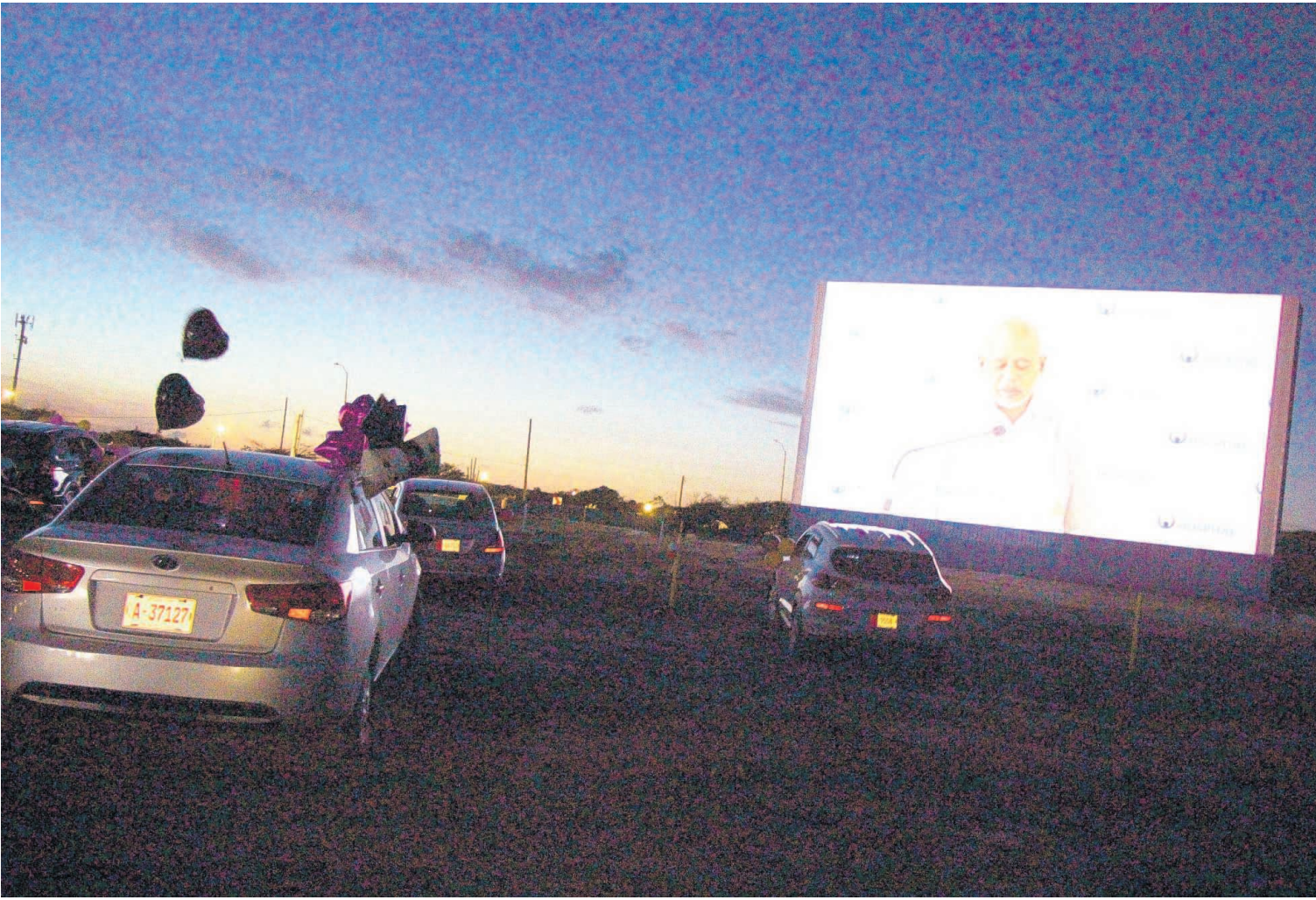
regering de Arubaanse gemeenschap met hoge rentelasten opscheept terwijl de Nederlandse regering Aruba renteloze leningen wil verschaffen.

Wel entiteit, geen overname

Een fundamenteel twistpunt waar volgens de premier ook een oplossing voor is gevonden, gaat over de bevoegdheden van de Caribische hervormingsentiteit (CHE) die een de laatste teksten die de redactie inzag Orgaan voor Hervorming en Herstel (OHH) is gaan heten. Die alternatieve naam veranderde niets aan het feit dat vooral de Staten van Aruba de entiteit, die bij consensus Rijkswet wordt vastgesteld, wettouwen. De entiteit, een zelfstandig bestuursorgaan naar Nederlands recht met aanvankelijk drie door de Nederlandse minister aangewezen bestuurders, zou tornen aan de autonomie van Aruba en het budgetrecht van de Staten (om begrotingen goed te keuren of te amenderen). Dat wordt ondervangen in de vorm van een nieuw ‘artikel 4’ dat aan de Rijkswet voor de entiteit wordt toegevoegd. Daarin wordt volgens de premier expliciet benoemd dat de entiteit geen bevoegdheden overneemt van de regering en het parlement, waarmee de autonomie van Aruba volgens Wever-Croes gegarandeerd is.

Vervolg op pagina 3

Diploma-uitreiking bij de drive-in

ORANJESTAD — Diploma-uitreiking maar dan anders. Wegens de huidige coronamaatregelen konden de kersverse verpleegkundigen van de vervolgopleidingen Dialyse (4) en Obstetrie (8) van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) gisteravond bij de drive-in op een ludieke manier vieren dat ze hun diploma hebben gehaald.

Dat het niet in een balzaal gevierd werd kon de pret niet drukken, zij werden door familie en vrienden in versierde auto’s toegejuicht en met getoeter en applaus gefeliciteerd bij het ophalen

van hun diploma. De ceremonie werd ingeluid met een opname van het volkslied vertolkt door verpleegkundigen Romeo Kilayko en Juliette Weller. “Reden is dat wij de

trots van ons, Arubanen, graag ervaren en willen laten voelen. Trots op ons verpleegkundig beroep. Het volkslied is een teken daarvan. Je moet het voelen en ervaren”, aldus Barth Koster, manager HOH Academy aan de Amigoe. Hij gaf ook een toespraak en deze kon samen met de toespraken van onder anderen de opleiders van Amstel Academie Petra Kunkeler en Anette de Jong

via het grote scherm van de drive-in gevolgd worden. Ook de voorzitter van de Raad van Bestuur (RvB) van het ziekenhuis, Jacco Vroegop, sprak de afgestudeerden toe: “Wij zijn trots als ziekenhuis dat jullie in deze hele moeilijke tijd een opleiding als deze hebben kunnen afronden (...). We moeten er met elkaar voor zorgen dat we de Arubaanse gezondheidszorg nog beter gaan maken.”

Vernielingen en beschimpingen bij teststraat Breda

BREDA — De teststraat in Breda is het doelwit geworden van vernielingen en intimidaties. Volgens burgemeester Paul Depla zijn bij de teststraat van de GGD borden vernield en is de teststraat beklad. Ook zijn er mensen uitgescholden door lieden die corona een sprookje vinden, aldus Depla.

Volgens de GGD zorgde een aantal mensen vandaag voor overlast. De politie werd ingeschakeld. De GGD maakt excuses voor de overlast en vertraging.

Naast corona heeft Hongkong ook last van gevaarlijke schimmel

HONGKONG — Naast het coronavirus heeft Hongkong ook last van een uitbraak van een andere ziekemaker, de schimmel Candida auris, die in veel gevallen dodelijk kan zijn. De schimmel is resistent voor veel schimmeldodende middelen en wordt daarom ook wel een superschimmel genoemd.

De schimmelinfecties zijn opgedoken in de publieke ziekenhuizen en bejaardenhuizen van de stad, meldt de South China Morning Post. Raymond Lai van de koepelorganisatie van ziekenhuizen in Hongkong noemt de uitbraak zorgwekkend. Dit jaar is de schimmel bij 136 mensen vastgesteld. In heel 2019 ging het om 20 gevallen.

Mensen die de schimmel hebben opgelopen, hebben een overlijdenskans van tussen de 30 en 60 procent, afhankelijk van waar de infectie zit. Hoeveel mensen aan de gevolgen van de schimmel in Hongkong zijn overleden, is niet bekend.

“We hopen de schimmel in de ziekenhuizen en bejaardentehuizen te bestrijden, zodat deze niet wordt verspreid naar de gemeenschap”, aldus Lai. Volgens hem kan de schimmel zich momenteel gemakkelijk verspreiden doordat isoleerkamers in ziekenhuizen vanwege het coronavirus veelal bezet zijn. Patiënten met Candida auris blijven daardoor in ruimtes met andere patiënten liggen.

“Te triest voor woorden”, laat Depla vandaag weten. “Toon respect voor onze mensen in de zorg en bij de GGD.” De burgemeester spreekt van ‘agressie tegen mensen die zich inzetten voor onze gezondheid’. Minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid veroordeelt op Twitter het geweld. “Agressie, intimidatie, vernielingen. Zó schandalig, zó in- en intriest. Niemand mag z’n frustraties botvieren op onze mensen in de front-

linie van de coronacrisis. Al maanden mogen we op hen rekenen, ze doen hun mooie werk voor ons. Respect en dankbaarheid, dat verdienen ze.” Ook VVD-fractievoorzitter Klaas Dijkhoff, die in de Brabantse stad woont, reageert verontwaardigd. “Koekwauzen”, twittert hij. “Het virus is de vijand, niet de mensen in de zorg. Die staan nondeju elke dag buiten om ervoor te zorgen dat jij weet of je besmet bent.”

Verenigde Naties vandaag 75 jaar

NEW YORK — De Verenigde Naties bestaan vandaag precies 75 jaar. De organisatie werd op 24 oktober 1945 door 51 landen – waaronder Nederland – in de Amerikaanse stad San Francisco (Californië) opgericht. De VN zetten zich al die tijd in voor vrede en veiligheid, mensenrechten, internationaal recht, humanitaire hulp, en duurzame ontwikkeling.

Tegenwoordig staat het hoofdkantoor van de VN in New York en bestaat de organisatie uit 193 lidstaten.

Deze leden representeren bijna alle soevereine staten ter wereld. De VN lanceerden in januari ter ere van het jubileum het initiatief VN75, ‘s werelds grootste gesprek over de huidige internationale uitdagingen. Al ruim een miljoen mensen over de hele wereld vulden hierover een enquête in. Eind september stonden de VN zelf reeds stil bij het 75-jarige bestaan tijdens de Algemene Vergadering. Koning Willem Alexander sprak toen over het belang van de organisatie bij het bestrijden van de coronapandemie.

Energiebedrijf VS: Stroom eraf om nieuwe branden te voorkomen

Een black-out dreigt voor 1,4 miljoen Amerikanen

SAN FRANCISCO — Het Amerikaanse energiebedrijf PG&E overweegt morgen de stroom naar 466.000 huizen en bedrijven in het noorden van Californië preventief uit te te schakelen om nieuwe bosbranden te voorkomen. Hierdoor kunnen ongeveer 1,4 miljoen Amerikanen in grote delen van San Francisco en de Sierra Nevada worden getroffen.

Het elektriciteitsbedrijf haalt de stroom er wellicht af om te voorkomen dat hoogspanningskabels nieuwe bosbranden veroorzaken als gevolg van de forse wind die wordt voorspeld. Dit jaar heeft PG&E al vier keer eerder de elektriciteit uitgeschakeld om te voor-

komen dat vallende elektriciteitsdraden vlammen veroorzaken in een gebied dat gortdroog is door aanhoudende hitte en droogte. Als de black-out wordt doorgezet, zou het gaan om de grootste die 38 counties treft. Dit weekeinde trekt de

wind fors aan en kan een kracht bereiken van 113 kilometer per uur in het noordelijk deel van de Amerikaanse staat. Ook zijn flinke windstoten mogelijk. Naar verwachting houdt deze situatie aan tot en met dinsdagochtend.

Californië is dit jaar zwaar getroffen door natuurbranden waarbij zo’n 1,6 miljoen hectare grond is verbrand. Ook werd er voor een recordbedrag, 229 miljoen dollar (195 miljoen euro), aan schade aangericht.

Is groepsimmunititeit een goede optie als vaccin te lang duurt?

ORANJESTAD — Als er eind van dit jaar geen vaccin komt, moet de regering op de lange termijn gaan denken aan het creëren van groepsimmunititeit. Dat verklaarde Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) afgelopen september. Deskundigen stellen echter dat dit gepaard gaat met het brengen van grote offers.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Tijdens de eerste uitbraak in maart besprak de regering groepsimmunititeit als een mogelijk haalbare strategie om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Op een gegeven moment werd het idee echter verworpen. Tijdens de piek van de tweede coronagolf in september liet de regering weten dat ze een nieuwe strategie wilden starten om op lange termijn de huidige pandemie aan te pakken en waren er diverse doelstellingen om voornamelijk de besmettingsgraad te verlagen. Zo stelde minister Oduber tijdens de toelichting aan de Staten in september dat de regering op een agressieve manier het aantal gevallen wilde verlagen in afwachting van een vaccin. Hij legde uit dat volgens het HOH en ook de Directie Volksgezondheid(DVG) – met het oog op de klinische capaciteit en aandacht voor het bron en contactonderzoek – dertig nieuwe coronagevallen per dag het doel moest zijn waar het eiland naar moest streven om de pandemie onder controle te houden zolang er geen vaccin beschikbaar is. Inmiddels is dat doel bijgesteld naar tien nieuwe gevallen per dag. Het gemiddelde aantal nieuw geregistreerde infecties per dag de afgelopen tijd is 19 en het aantal coronapatiënten dat opgenomen is in het ziekenhuis is nu gedaald naar twaalf en is het aantal actieve gevallen binnen een maand gedaald van 1636 naar 188.

Groepsimmunititeit
In diverse media wordt sinds augustus melding ge-

maakt van plaatsen waar er nu al sprake zou zijn van groepsimmunititeit, zoals Groot-Brittannië en delen van Londen, New York en Mumbai. Tevens wordt ervoor gewaarschuwd dat het behalen van groepsimmunititeit miljoenen levens kan kosten. Wetenschappers zijn het niet met elkaar eens in welk geval er sprake is van groepsimmunititeit, dat maakt het ook lastig om te weten of een bevolking beschermd is tegen het coronavirus.

Groepsimmunititeit is een kernbegrip voor epidemische bestrijding. Dit wordt bereikt wanneer één besmette persoon in een populatie gemiddeld minder dan één secundair geval genereert, wat overeenkomt met het effectieve reproductiegetal R_0 , deze daalt tot onder 1 zonder tussenkomst van interventies. Deze reproductiegetal (R_0) kan variëren tussen populaties en tijd, afhankelijk van de aard en het aantal contacten tussen individuen en mogelijke omgevingsfactoren, aldus epidemiologen Arnaud Fontanet en Simon Cauchemez die onlangs een artikel publiceerden in het vooraanstaande tijdschrift *Nature Reviews Immunology* over groepsimmunititeit en Covid-19. Bij het coronavirus liggen de meeste schattingen van het reproductiegetal tussen 2,5 en 4, zonder duidelijk geografisch patroon. Neem Frankrijk als voorbeeld, de reproductiegetal wordt daar op $R_0 = 3$ geschat, de immuniteitsdrempel is naar verwachting 67 procent om groepsimmunititeit te behalen. Naarmate de immuniteit van de bevolking toeneemt, neemt de benodigde intensiteit van maatregelen

voor sociale afstand die nodig zijn om de verspreiding te beheersen af. Om bijvoorbeeld de spreiding voor $R_0 = 3$ te houden, moeten de overdrachtsnelheden met 67 procent worden verlaagd als de bevolking volledig vatbaar is, maar met slechts 50 procent als een derde van de bevolking al immuun is, stellen de onderzoekers.

Lokale situatie
Epidemioloog Maribelle Tromp legt aan de *Amigoe* uit dat om op Aruba tot deze percentages (50 procent) te komen ernstige gevolgen kan hebben. Op het eiland is er een hoog percentage van de bevolking boven 65 jaar, ook is er een grote groep mensen die kwetsbaarder is voor het virus mede omdat zij bijvoorbeeld kanker hebben of een chronische ziekte met als gevolg dat er extra druk komt op de afdelingen van het ziekenhuis. “En dat is precies wat we moeten waarborgen, de klinische capaciteit. Er is voornamelijk nog niet bewezen dat als 50 procent van de bevolking besmet raakt er gelijk sprake is van groepsimmunititeit. Daarom is het advies nog steeds om groepsimmunititeit te bereiken in combinatie met een vaccin. Dat is de veiligste manier om groepsimmunititeit op te bouwen, zegt ze. “Zo kan je verdere verspreiding van het virus voorkomen omdat je mensen er immuun voor maakt en de risicogroepen worden tevens veiliggesteld omdat het op een veilige en gecontroleerde manier gebeurt”, legt ze uit. In een eerder gesprek met deze krant over het testen op corona legde arts-microbioloog Andert Rosingh van Lab HOH dat theoretisch gezien 35 procent groepsimmunititeit haalbaar is maar in realiteit afhangt van hoe het virus zich gedraagt. “Kijk maar naar influenza. Daar kun je voor gevaccineerd worden. Het vaccin is maar een jaar effectief. We weten niet goed hoe dat bij Covid-19 zit, of

je levenslang immuun blijft dus groepsimmunititeit is nog onduidelijk. Als een virus verandert is het effect minder, dan is de vraag of je tot werkelijke groepsimmunititeit kan komen. Er is niet voldoende bekend over een ‘beetje immunititeit’, stelt hij.

Herbesmetting
Ook Fontanet en Cauchemez stellen dat er weinig aanwijzingen zijn dat de verspreiding van corona op natuurlijke wijze kan stoppen voordat ten minste 50 procent van de bevolking immuun is geworden. Tevens is het nu nog onduidelijk wat er nodig is om een groepsimmunititeit van 50 procent te bereiken, gezien op dit moment onbekend is hoe lang de natuurlijk verworven immunititeit tegen corona duurt, vooral bij degenen die milde klachten hebben ervaren, en of het meerdere ronden van herinfectie nodig zijn voordat robuuste immuniteit is bereikt. Herbesmetting is tot dusverre slechts in een zeer beperkt aantal gevallen afdoende gedocumenteerd en het is onduidelijk of dit een zeldzaam verschijnsel is of een veel voorkomend verschijnsel zal blijken te worden. Volgens epidemioloog Gareth Tromp van de Directie Volksgezondheid (DVG) is de reproductiegetal op het eiland inmiddels gedaald onder de 1 (rond de 0,56) en is er geen indicatie dat er op het eiland mensen herbesmet zijn.

Vaccin
Vaccins kunnen dus een significant grotere impact hebben op het verminderen van de virale circulatie dan natuurlijk verworven immunititeit, vooral als blijkt dat natuurlijk verworven beschermende immunititeit ‘boosts’ vereist door herbesmettingen. Vanwege het feit dat er steeds meer meldingen zijn van complicaties op de lange termijn, zelfs na een milde vorm van het coronavirus, bieden vaccins waarschijnlijk een veiligere optie voor

personen die niet als risico-vol worden geclassificeerd, stellen de onderzoekers.

Daarom is het van belang om nog steeds de hygiëne-maatregelen te blijven hanteren, mondkapjes te blijven dragen, afstand te houden en de handen te wassen, benadrukt DVG-epidemioloog Gareth Tromp. Ook de premier benadrukt het belang hiervan. Het aantal coronagevallen per dag blijft volgens de premier nog steeds zorgwek-

kend, ‘daarom moeten we het aantal nog meer zien te verlagen tot nul en dat ook zo houden’. Het aantal overleden personen met Covid-19 is nu 34.

Ofschoon de overheid begonnen is de maatregelen te versoepelen moet men niet gaan feestvieren maar blijven focussen op discipline zodat wat er gebeurd is tijdens de tweede golf zich niet herhaalt, benadrukte minister Oduber afgelopen week. “Dit

moeten we blijven doen tot dat er een vaccin komt.” Op dit moment zijn er zes vaccins in het laatste stadium van ontwikkeling. Deze zes vaccins zijn inmiddels gereserveerd door de Europese Unie. Een zevende deal is in de maak. Aruba heeft al een bestelling geplaatst waarbij de eerste groepen die in aanmerking komen de zorgverleners (eerste lijn) en de risicogroep van 65-plussers en mensen met chronische ziekten zijn.

COVID-19 UPDATE 23 oktober Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	205	199	6
Positief	4401	4338	63
Negatief	33242	-	-
Hersteld	4160	4103	57
Getest	37643	-	-
Getest op luchthaven	17401	-	-
Overleden	36	36	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

CENSO 2020

1 - 24 oktober

Doe mee aan de Algemene Volkstelling. Invullen was nog nooit zo makkelijk:

- 1 Bezoek onze website www.census2020.aw
- 2 Download de checklist
- 3 Vul de Censo vragenlijst in

Want Aruba rekent op JOU!

Laatste week om in te vullen!

NEWSPAPERS ARE IMMEDIATE AND TIMELY.
Making Amigoe great for local advertising,
and perfect for market sensitive brands.

ADVERTISE WITH US TODAY!

+297 582 4333
avisoaruba@amigoe.com

Zoekactie vermiste vissers

ORANJESTAD — Twee vissers die donderdagochtend 22 oktober het water opgingen, zijn vermist. De Kustwacht Caribisch Gebied heeft een zoekactie in gang gezet.

De twee Arubaanse vissers die met een bootje met de naam Rubia het water opgingen, zouden donderdag rond 16.30 uur weer huiswaarts keren. Dit gebeurde echter niet, waarop de familie van de vissers donderdagavond met het Rescue and Coordination Center (RCC) van de kustwacht contact opnam met het verzoek een zoekactie naar hun vermiste familieleden te starten, aldus de kustwacht in een persverklaring. De kustwacht heeft op basis van dit verzoek direct het Dash-vliegtuig en een Metal Shark-patrouille naar de vermoedelijke locatie van Rubia gedirigeerd, maar beide hebben de boot niet kunnen detecteren. Gisterochtend- en middag continueerde het Dash-vliegtuig de zoekactie. Ook de Search and Rescue Foundation Aruba verlenen on-

dersteuning door een civiel vliegtuig voor de zoektocht naar de vermiste in te zet-

ten, schrijft de kustwacht. De weersomstandigheden vormden een extra uitdaging voor de zoekactie vanwege harde wind en hoge golven. Een melding voor een ‘sharp lookout’ is door het RCC naar de schepen in

het gebied verzonden met het verzoek naar de vermiste vissers uit te kijken. De kustwacht en de ondersteunende partners zetten de zoekactie voort om zodoende de vermiste vissers snel te lokaliseren, besluit de kustwacht.

Brandweercommandant op non-actief gesteld

ORANJESTAD — Brandweercommandant Edward de Cuba is gisteren op non-actief gesteld en vervangen door een managementteam. Dat maakte Justitie-minister Andin Bikker (POR) gistermiddag bekend. De maatregel moet de rust terugbrengen bij het korps, stelt hij. Het zou gaan om een tijdelijke disciplinaire maatregel. Er was veel onrust onder het personeel dat actie voerde en gisteren ook een brief met hun zorgenpunten overhandigde aan de Justitie-minister. Deze verklaarde toen ‘bezigt te zijn met een oplossing die veel verder gaat dan de punten die de vakbond noemt in de brief’ en het op dat moment voorgesteld te hebben in de ministerraad die toen gaande was. Hij schrijft dat het ‘geen geheim is dat het beleid onder leiding van de brandweercommandant en zijn manier van communiceren met het brandweerpersoneel niet optimaal was, waardoor de brandweervakbond en zijn leden verschillende keren hebben gedemonstreerd en naar het Bestuurskantoor zijn gekomen om hun onvrede te uiten’.

Atia-directeur Michelle de Groot naar Guardian Group

ORANJESTAD — Michelle de Groot vertrekt na vier jaar als directeur gewerkt te hebben bij werkgeversorganisatie Atia (Aruba Trade & Industry Association). Ze wordt commercieel manager bij verzekeraar Guardian Group op Aruba. Het bestuur van Atia zal haar taken voorlopig overnemen en het kantoor van Atia wordt tijdelijk versterkt. De werving voor een nieuwe directeur is in volle gang. De sollicitatieperiode is gisteren gesloten. Er hebben zich veel kandidaten gemeld, aldus Atia-voorzitter Frank Snijders.

Zicht op akkoord met Nederland

Vervolg van pagina 1

Evaluatie

Tot slot zou zijn overeengekomen dat er na drie jaar een evaluatie plaatsvindt over de entiteit, die in principe na zes jaar wordt opgeheven. Dat kan volgens de premier aanleiding geven tot eventuele wijzigingen in de daaropvolgende drie jaren. “Zonder ‘mid-term’ evaluatie zou de evaluatie pas na het einde van de looptijd worden gedaan. Dat brengt het risico met zich mee dat geconcludeerd wordt dat er nog zes jaar nodig zijn”, stelde de premier.

Ook zou zijn afgesproken dat in de evaluatiecommissie ‘eigen mensen’ zitten, net als in de entiteit zelf, wat Nederland eerder al toezegde. Er zijn nog andere wijzigingen in teksten waar nog ‘hoor en wederhoor’ over moet plaatsvinden meldde de premier, die benadrukt dat bovenstaande drie wijzigingen cruciaal zijn voor de regering om uiteindelijk met het voorwaardepakket in te kunnen stemmen. Wever-Croes verklaarde in afwachting van definitieve teksten waarin de drie wijzigingen zijn uitgewerkt.

Ze verwacht die binnen een week. Daarnaast is de regering nog in afwachting van een advies van het Cft (College financieel toezicht,

red.) over de liquiditeitsbehoefte tot en met december.

Financieringsbehoefte

Volgens de concept-begrotingswijziging (BW) draagt de totale financieringsbehoefte van de regering 1410 miljoen florin voor het jaar 2020, waarvan inmiddels 891 miljoen florin is gefinancierd waarbij de obligatieleningen voor circa 170 miljoen florin zijn inbegrepen. Dat zou betekenen dat er een restant is van circa 520 miljoen. Aan de Amigoe laat Financienminister Xiomara Maduro (MEP) echter weten dat het ‘tekort’ kleiner is en er een nota van wijziging is.

De behandeling van de BW die afgelopen maandag op de Statenagenda stond, ging niet door. In het ‘optimale scenario’ zal het restant door Nederland als liquiditeitssteun worden gefinancierd, schreef Maduro in antwoord op vragen van onafhankelijk Statenlid Daphne Lejuez over de BW. Via twee ministeriële besluiten heeft de Financienminister echter nog een mandaat achter de hand om via de uitgifte van staatsobligaties 400 miljoen florin (besluit 14 september) en 325 miljoen florin (besluit 23 september) te lenen op de lokale kapitaalmarkt, waarvan bovengenoemde 170 miljoen florin reeds is binnengehaald.

OHO Curaçao

Twee weken terug bereikte de regering van Curaçao al een politiek akkoord met Nederland over de oprichting van het Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (OHO). In de opzet van de OHO is een aantal cruciale wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van CHE, die in de oorspronkelijke voorstel van Nederland van begin juli voor alle drie autonome landen in het Caribisch Gebied uniform was. Zo tornt de OHO volgens de Curaçaose premier Eugene Rhuggenaath (PAR) niet aan de wetgevende en bestuurlijke bevoegdheden van de regering en de Staten van Curaçao, schreef hij op dinsdag 6 oktober aan de Curaçaose Staten. De voor hervormingen en stelselwijzigingen noodzakelijke wet- en regelgeving zal steeds de instemming behoeven van de Staten. Daarnaast zullen de daarmee gemoeide baten en lasten in de begroting moeten worden verantwoord, die ook de goedkeuring van de Staten behoeft, aldus Rhuggenaath, die benadrukte dat het budgetrecht van de Curaçaose Staten onder de OHO is veiliggesteld. In zijn brief voegde hij wel toe dat ‘naarmate de Staten onverhoopt de gewenste structurele hervormingen die Curaçao duurzaam sterker maken afwijzen, de steunverlening door Nederland kan worden teruggetrokken’. Voor Statenleden van Rhuggenaath's eigen partij en coalitiepartner MAN is dat geen reden om zich niet achter het onderhandelingsresultaat te scharen, waarmee de OHO op een meerderheid in de Curaçaose staten kan bogen.

Regering Trinidad en Tobago na inspectie op FSO Nabarima:

‘Nabarima helt niet meer, lading ruwe olie wordt overgepompt’

ORANJESTAD/PORT OF SPAIN — “De FSO Nabarima, de tanker met opslagfunctie op zee staat nu rechtop, is stabiel, dreigt niet te zinken en is in het proces van het overpompen van de lading. Met een barge wordt deze lading door Venezuela vanaf de Nabarima overgeheveld naar de olietanker ‘Icaro’”, aldus de verklaring van de minister van Energy and Energy Industries (MEEI) van Trinidad en Tobago, Franklin Khan, tijdens een persconferentie. Ondanks dat de directe dreiging voor Aruba nu minder is geworden blijven de Arubaanse autoriteiten in staat van paraatheid, verklaarde premier Evelyn Wever-Croes gisteren tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor.

De regering van Trinidad en Tobago (TT), maakte de bevindingen van hun team van deskundigen bekend, na toestemming te hebben gekregen van Venezuela om aan boord een inspectie uit te voeren. De Nabarima ligt in de Golf van Paria, Venezuela, op 17 mijl vanaf de internationale wateren met TT. Dit land zou bij een olie lek van de Nabarima, onmiddellijk getroffen worden maar ook in de regio, waaronder op de ABC-eilanden, worden de ontwikkelingen met ingehouden adem nauwlettend gevolgd. Actie werd genomen nadat onlangs de organisatie Fishermen and Friends of the Sea (FFOS een non-gouvernementele organisatie/actiegroep) uit TT een filmpje wereldkundig maakte waarop te zien was dat de Nabarima ongeveer 25 graden aan het hellen was en zodoende als een dreigende milieuramp werd ervaren. Afgaande op de verklaringen van de TT-regering kan er geconcludeerd worden dat na het plaatsnemen van het filmpje door FFOS, voor de inspectie van het TT-team, Venezuela reeds was begonnen met het overpompen van de ruwe olie aan boord van de Nabarima. Het TT-team kon volgens Khan met een helikopter ‘op een recht heli-platform van de Nabarima landen om aan boord te gaan’. Hieruit kan worden opgemaakt dat op dat moment de opslagtanker niet

meer aan het hellen was.

Staat van paraatheid

Gisterochtend in de perszaal van het Bestuurskantoor verklaarde premier Wever-Croes dat de regering de situatie rond de Nabarima al vanaf het begin in de gaten heeft gehouden. Bureau Rampenbestrijding is in staat van paraatheid gebracht en inmiddels staat ook een responsteam klaar in het buitenland om ons bij te staan. Ook heeft WEB een team klaarstaan om in het geval dat een olie lek in de buurt zou komen ervoor te zorgen dat de veiligheid van ons drinkwater wordt gewaarborgd, aldus de premier. Nu inmiddels de helft van de olie is geborgen is het risico voor de Arubaanse kust verminderd. Desalniettemin blijft de verhoogde staat van paraatheid bij de Arubaanse autoriteiten van kracht, aldus premier Wever-Croes.

Op Koninkrijksniveau

“Over hetgeen in de bewuste persconferentie op Trinidad is aangehaald, is vanochtend op Koninkrijksniveau gesproken met de verschillende eilanden en partners zoals Defensie”, vertelt Lesley Fer, directeur Risicobeheersing en Rampenbestrijding op Curaçao gisteren aan de Amigoe. “We blijven de ontwikkelingen en de eventuele afwijkingen monitoren waarbij gekeken wordt naar zaken zoals het daad-

werkelijk legen van de opslagtanker, wat daar verder mee gebeurt, et cetera. Pas daarna kunnen er eventueel uitspraken gedaan worden over of het gevaar van een milieuramp geweken is.”

Inspectie

MEEI-minister Khan haalde in zijn verklaringen verder aan dat hun team van deskundigen tevreden is na de inspectie aan boord van de Nabarima waarbij er ‘geconstateerd is dat er geen sprake is van waterinstructie, de dubbele hul van de Nabarima intact is en de opslagtanker rechtop en stabiel in het water ligt en dus niet dreigt te zinken’. Hij verklaarde verder dat hun team van deskundigen als aanbeveling meegaf de Venezolaanse autoriteiten te verzoeken om over een maand een vervolgininspectie toe te laten. Khan gaf verder de uitleg dat de barge, die ingezet wordt voor het overhevelen van de lading naar de olietanker, ‘slechts een capaciteit heeft van 30.000 vaten’. De capaciteit van de Icaro bedraagt volgens Khan slechts 300.000: “De olietanker Icaro valt onder de sancties van de Verenigde Staten (VS) en zal niet met de lading naar het buitenland varen maar de ruwe olie voor opslag naar de wal transporteren. Alhoewel het overpompen verder veilig verloopt, zien wij dit als een uitdaging vanwege de kleine capaciteit van de vaartuigen omdat het lange tijd in beslag zal nemen, naar onze berekening 35 dagen. Vandaar dat het uitdaging is dit proces te monitoren. Binnen deze context zullen wij de Venezolaanse autoriteiten verzoeken grotere vaartuigen in te zetten om het leegpompen te bespoedigen.” Data van marinetráfico.com bevestigen de locatie van de Icaro in de nabijheid van de Nabarima.

Docenten Colegio San Nicolas maandag in actie

ORANJESTAD — Docenten van Colegio San Nicolas hebben geen overuren betaald gekregen en stellen een ultimatum aan de Onderwijs-minister en de Dienst Publieke Scholen (DPS) om hen uiterlijk gistermiddag om 16.00 uur te laten weten wanneer zij de betaling kunnen verwachten. Zo stelde de president van docentenvakbond Simar Josephine Albertus tijdens een persconferentie op donderdag 22 oktober. Albertus bevestigde aan de Amigoe dat zij niets hebben vernomen van de regering en dat zij aanstaande maandag 26 oktober een actie zullen houden.

door onze verslaggever
Carina Wever

De docenten hadden Simar woensdag 21 oktober benaderd omdat zij op hun loonstrook hadden gezien dat hun gewerkte overuren niet betaald worden deze maand. Dat in tegenstelling tot wat stond in een brief die zij op 16 september hadden ontvangen, namelijk dat in september geen overuren betaald konden worden maar dat dat in oktober wel zou gebeuren. Volgens Albertus bleek dat er op 16 oktober een nieuwe brief naar het managementteam van de school werd ge-

sturd met de mededeling dat het toch niet mogelijk was de overuren uit te keren, waarna het managementteam dit niet aan de docenten doorgaf met als gevolg dat zij dit pas deze week op hun loonstrook ontdekten. Albertus zegt dat zij verbaasd is omdat er op andere scholen zoals SEPB wel overuren uitbetaald zijn, wat duidt dat er wel geld is.

Tevens beweert zij dat er ook andere docenten op andere scholen problemen hebben ondervonden met hun vergoedingen. “Het gaat hier niet om extra geld, het gaat om uren die daadwerkelijk gewerkt

zijn en daar moeten zij voor betaald worden. Dit is een gebrek aan respect, de docenten hebben het recht te weten wanneer zij dit geld zullen ontvangen”, aldus Albertus.

Ultimatum

Simar gaf de minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling Rudy Lampe (RED) en DPS tijdens de persconferentie een ultimatum om de docenten gisteren uiterlijk 16.00 uur te laten weten wanneer de betaling zal plaatsvinden, en dat zij bij geen gehoor waarschijnlijk zouden gaan protesteren. Gistermiddag liet Albertus aan de Amigoe weten dat dit niet was gebeurd, en bevestigde dat er aanstaande maandag op een nog onbekend tijdstip actie gevoerd zal worden door de docenten van Colegio San Nicolas. De Amigoe benaderde Onderwijs- minister Lampe voor commentaar, maar kreeg geen antwoord voor het ter perse gaan van deze krant.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald. Vandaag aandacht voor Pink Ribbon Day uitgebeeld.

Premier Pink.

Samen in het roze

Ook de verplegers van de afdeling Verloskunde hebben zich gisteren volledig in het roze gekleed vanwege Pink Ribbon Day, waarmee aandacht wordt gevraagd voor de strijd tegen borstkanker. Het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) plaatste de foto op Facebook.

Roze bij Aruba Bank

Medewerkers van de Aruba Bank droegen roze deze maand oktober, internationaal bekend als Breast Cancer Awareness Month. Ook bij de Aruba Bank wordt meegedaan aan deze campagne en wordt er door verschillende instanties informatie en steun gegeven aan iedereen die op de een of andere manier getroffen is door borstkanker. Het doel van de campagne is vooral om bewustwording te creëren over het belang van tijdig onderzoek.

Premier Pink

Ook premier Evelyn Wever-Croes (MEP) stond gisteren uitgebreid stil bij Pink Ribbon

Day. Niet alleen droeg ze misschien wel de meest roze outfit in het hele Bestuurskantoor, de premier vertelde tijdens een persconferentie gisterochtend ook over haar eigen ervaringen met onderzoek, eerde alle slachtoffers en huidige patiënten van borstkanker en moedigde vrouwen aan zich elk jaar te laten onderzoeken.

Roze welkom

Diverse rotondes en andere gebouwen waren roze verlicht in het kader van borstkankermaand, zo ook gisteren de verkeersstoren van de luchthaven Reina Beatrix.

Statige roze

Behalve de ministerraad stonden ook de Staten gisteren stil bij Pink Ribbon Day. "We ondersteunen de strijders, hebben bewondering voor degenen die kanker hebben overleefd en staan stil bij degenen die ons zijn voorgegaan maar nooit de moed hebben opgegeven", aldus de boodschap van de Staten.

Statige roze.

Samen in het roze.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
582-4333

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheek

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Eye & ear exams are free!

(297) 290 2020
(297) 640 2020

Caya G.F. Betico Croes 222
Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm
Sa. 9:00 am - 5:00 pm

ARE YOU OUR NEXT TOP TALENT?

**WE ARE LOOKING FOR A
DYNAMIC AND ENTHUSIASTIC
PAYMENT SYSTEMS POLICY
OFFICER**

Visit our website www.cbaruba.org

GEZICHTSMASKERS VEREIST

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Soffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Profhonkballer Chadwick Tromp bezoekt EPB San Nicolas

SAN NICOLAS — Prof-honkballer Chadwick Tromp bracht gisteren een bezoek aan EPB San Nicolas om zijn verhaal te vertellen aan een groep scholieren. Zijn boodschap aan hen was duidelijk: Blijf gemotiveerd.

Met het reguliere honkbalseizoen achter de rug is Chadwick Tromp, sinds dit jaar catcher bij de San Francisco Giants, terug op het eiland. Hij begon al op zijn vierde met honkballen en hoewel zijn familie hem altijd heeft bijgestaan, was Tromp altijd zelf zijn grootste motivator. Doorzetten was zijn devies. Aan de leerlingen van EPB San Nicolas vertelde de profhonkballer dat hij minstens veertig keer was

afgewezen tijdens try-outs, maar nooit heeft opgegeven. Succes voor hem kwam echter onverwachts, toen hij een andere honkballer als catcher bijstond bij zijn try-out. Hij wist daar een uitnodiging voor een eigen try-out uit te slepen en deze bleek succesvol voor hem. Tijdens zijn speech drukte Tromp de leerlin- ners op het hart altijd be- scheiden te blijven en dat hij zelf niet alleen als pro- fessioneel honkballer her- innerd zou willen worden maar vooral als iemand die een positieve impact had op zijn medemens. Uiter- aard beantwoordde Tromp na afloop een hoop vragen en ondertekende hij foto's. Ook werd hij door een van de leerlingen geïnterviewd voor TeleAruba.

Metamorfose

Dringende noodzaak hervorming politiek systeem

Aruba staat voor de grootste uitdagingen in zijn geschiedenis. Doorgaan volgens de 'oude formule' is geen optie. Een grondige hervorming van alles en iedereen is essentieel voor het voortbestaan van ons land. Durven wij die uitdaging aan? Armand Hessel, voorzitter van Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA), stelde afgelopen jaren tekortkomingen rond het openbaar bestuur aan de kaak, met grote gevolgen voor de samenleving. De komende periode doet hij via deze rubriek suggesties voor verbeteringen.

In januari en februari 2020 nam SDBA persoonlijk of schriftelijk contact op met exponenten van alle politieke partijen. Alle kregen de vraag voorgelegd of hun partij een nieuw politiek systeem zou willen (helpen) ontwikkelen waarin geen plaats meer is voor politieke patronage, recht zou worden gedaan aan de criteria van deugdelijk bestuur en het systeem van checks & balances terwijl de bevolking meer participatie zou krijgen in (de opzet en uitvoering van) het beleid van Aruba.

Uitgangspunt

Het uitgangspunt van SDBA hiervoor is dat het traditionele 'politieke systeem' (de wijze waarop 'politiek' wordt bedreven) heel schadelijk en dus niet meer te handhaven is. Elke partij werd verzocht in augustus een voorstel in te dienen. Dat zou dan worden opgestuurd naar professor Wouter Veenendaal, politoloog aan de Universiteit van Leiden en gespecialiseerd in 'bestuur in kleine landen'. Hij zou elk voorstel van commentaar voorzien. Daarna zouden de verschillende voorstellen, inclusief commentaar, in november online worden verstuurd naar de deelnemers voor bespreking op het derde SDBA-symposium op 10 december aanstaande. Op 9 december (Internationale Dag tegen Corruptie) zou het afgeronde NIS-rapport worden gepresenteerd. De coronacrisis gooide echter roet in het eten.

Het gevolg van 'partijpolitiek falen' in Aruba

'Natuurlijk' voldeed geen enkele politieke partij aan het verzoek en/of hun toezegging. Daarmee wekken zij de indruk dat zij de manier waarop het politieke systeem de afgelopen decennia gefunctioneerd heeft wel prima vinden en alles het liefst bij het oude laten. Dat is slecht nieuws voor de gemeenschap. Maar dat wil nog niet zeggen dat er geen alternatief is voor het huidige systeem. Integendeel, die zijn er legio! Wegens de bijzonder slechte ervaringen met politieke partijen op Aruba – en andere (ei)landen – staat SDBA een systeem voor waar politieke partijen geen enkele rol meer spelen. Daarvoor spelen de volgende overwegingen (op basis van uitgebreide rapportages) een rol waarbij duidelijk wordt dat het huidige politieke systeem op basis van 'de partijpoli- tiek':

1. verantwoordelijk is voor de grootschalig toegepaste poli- tieke patronage;
2. er decennialang niet in is geslaagd het financieel beheer op orde te brengen;
3. op grote schaal gefaald heeft in haar projectenbeleid;
4. niet transparant was in de opzet en uitvoering van 'het beleid';
5. misbruik maakte van de bestaande belangenverstreng- ling tussen parlement en regering;
6. een deugdelijk sociaal-economisch beleid veronacht- zaamd;
7. openstond/staat voor dubieuze contacten tussen overheid en onderwereld;
8. in eerste instantie uit was op persoonlijk en partijbelang en grotendeels niet-integer handelde.

Kenmerkend was hierbij onder meer dat er op structurele wijze:

1. wetten (Staatsregeling, Comptabiliteitsverordening, en zovoorts) werden overtreden;
2. alle criteria van deugdelijk bestuur geweld werd aange daan;
3. waarschuwingen en aanbevelingen van officiële instan- ties op grote schaal werden genegeerd;
4. de financiële gevolgen van beleid werden veronacht- zaamd;
5. verantwoording van het beleid achterwege bleef;
6. het waarborgsysteem (checks & balances) werd gemargi- naliseerd.

Dit willekeurig en onverantwoordelijk handelen van opeenvolgende regeringen had tot gevolg een substantiële uithol- ling van de (financiële) 'autonomie' en de ondermijning van onze democratische rechtstaat.

Voordelen van een partijloos politiek systeem

Op Aruba zijn voormalige overheidsbedrijven een goed voor- beeld van wat er kan gebeuren als 'de partijpolitiek' op af- stand wordt gezet. Na eerst tot de rand van de afgrond te zijn gebracht door partijpolitieke inmenging, zowel op financieel gebied als op dat van het personeel, werden bedrijven als de WEB, Elmar en Setar verzelfstandigd (NV) en presteerden vervolgens veel beter. De meest bekende is wel het overdra- gen van het beheer van de nieuwe luchthaven aan Schiphol Group nadat die na de voltooiing van de bouw jaar in, jaar uit, groeiende verliezen had opgeleverd. De Schiphol Group slaagde er echter direct vanaf het begin al in de verliezen om te zetten in winsten, daarna de schuld vroegtijdig af te lossen en vervolgens grootschalig te investeren in nieuwe ontwikkelingen. Dit is veelbetekend voor de wijze waarop de luchthaven voorheen 'beheerd' werd.

De eerder genoemde overwegingen en kenmerken maken duidelijk dat het hoogste bestuur van Aruba zelf altijd het probleem was en daarmee veel, zo niet alle nog steeds be- staande problemen veroorzaakte! Ook hier zou de eliminatie van de 'partijpolitiek' gelijksoortige voordelen met zich mee (kunnen) brengen. Om er een paar te noemen:

1. de mogelijkheid om in alle opzichten kundige bestuurders aan te trekken zonder 'electorale verplich- ting (zakenkabinet);
2. de vertegenwoordiging van belangrijke functionele organisaties(werkgevers, werknemers, ngo's, ouderen, jongeren) in het parlement te institutionaliseren (zaken parlement);
3. de onafhankelijke beleidsvormende en toezicht- houdende rol van het parlement effectief toe te passen;
4. de mogelijkheid om de huidige korte-termijn-politiek om te zetten in een lange-termijn-beleid.
5. een eind te maken aan de verziekte polarisatie en geldverslindende verkiezingscampagnes.

Nadelen van een partijloos politiek systeem

Onbekend!

Cijfers controleren

ORANJESTAD — Minister Xiomara Maduro (MEP) van Economische Zaken, Financiën en Cultuur kwam donderdag bijeen met Cartac. Cartac (Caribbean Regional Technical Assistance Centre) is een van de regionale bureaus van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Cartac as- sisteerde het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) met het controleren van de cijfers van de Consumer Price Index (CPI). Het CBS werkt bij het bepalen van de consumenten- prijsindex met een 'consumptiemandje' dat bestaat uit 408 goederen en diensten. De CPI is een graadmeter voor con- sumentenprijzen en wordt gebruikt om inflatie te meten, in collectieve contracten en ook om economische en financiële analyses te doen om onder meer de nominale economische groei van ons land te bepalen.

Rode Kruis geeft overgebleven voedselproducten aan voedselbank

ORANJESTAD — Het Rode Kruis ontving hulpgoe- deren en geld vanuit Nederland waarmee gezinnen in nood werden geholpen samen met Fundacion pa Nos Comunidad (FPNC). Die samenwerking is op 18 september afgelopen en het Rode Kruis gaat nu verder met hulpverleners door middel van voedsel- bonnen. Uit de eerste ronde waren er echter nog een aantal voedselproducten overgebleven. Deze worden gebruikt door de voedselbank, daar werd afgelopen week een overeenkomst voor getekend. Er zijn vol- doende producten om zo'n 3000 voedselpakketten mee te kunnen samenstellen. Ook VNO en Cede Aruba wa- ren aanwezig voor de ondertekening.

Training Signs of Safety voor crècheperoneel

ORANJESTAD — De eerste groep crècheleiders, geregi- streerd bij Fundacion Pa Nos Muchanan (FPNM), zijn donderdag begonnen aan de driedaagse cursus Signs of Safety (SOPS) in combinatie met de meldcode voor kin- dermishandeling en -misbruik. Doel is instrumenten aan te reiken om mogelijke situaties van kindermishandeling en -misbruik te kunnen signaleren bij kinderen tussen de nul en vier jaar. In totaal doen er 121 kinderopvangcentra mee. De volgende groep gaat op 27 oktober van start met de cursus. Tijdens de cursus moeten deelnemers via interactieve rol- lenspellen bepaalde situaties oefenen en krijgen ze ook voorbeelden van gevallen van kindermishandeling. Zo kun- nen ze de geleerde theorie in praktijk brengen, schrijft de woordvoerder van het Sociaal Crisisplan (SCP). (SOPS) en de meldcode vallen beide onder het SCP. Door de meldcode samen met de Signs of safety-methode te im- plementeren is het de bedoeling dat men tot een uniform systeem komt om het voorkomen van kindermishandeling en -misbruik terug te dringen en te voorkomen. Dit gebeurt over de gehele keten van het sociale domein, Onderwijs, Justitie en Volksgezondheid.

Intern beraad over inspecteur geneesmiddelen

WILLEMSTAD — Gezondheid-minister Zita Jesus-Leito (PAR) zal de komende dagen intern beraad plegen over Peter Fontilus. Ze verklaart dat door foute en verkeerde aannames de interim-inspecteur geneesmiddelen onterecht stelde dat de regering ‘rücksichtslos bezuinigt in de gezondheidszorg en hierbij de voorziening van geneesmiddelen in gevaar brengt’.

Fontilus haalde in een brief aan Jesus-Leito fel uit naar de regering, maar ook naar de Taskforce Marktordening Financiering Zorgsector (TMFZ) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Hij refereerde aan de besparing van tussen de 70 en 80 miljoen gulden van de overheid op de gezondheidszorg. De interim-inspecteur schreef in zijn brief dat na enkele vergaderingen met stakeholders in de zorg en de Gezondheid-minister, steeds de indruk werd gewekt dat er nog overleg mogelijk zou zijn: “Dat is helaas niet gebeurd, met gevolg dat de betreffende ministeriële beschikkingen (10-20 procent mark up) door het ministerie van Economische Ontwikkeling en de SVB zonder pardon worden geïmplementeerd.” Fontilus schreef ook het volgende aan Jesus-Leito: “Er is geheel voorbij gegaan aan een door de Vereniging van Importeurs van Pharmaceutische Pro-

ducten (VIPP) voorgesteld alternatief, welke mogelijk zelfs een grotere besparing zou kunnen hebben opgeleverd.” Hij suggereerde de minister met klem op korte termijn de stakeholders bij elkaar te roepen om tot afspraken te komen. Tot slot schreef Fontilus dat de regering open kaart dient te spelen: “Mocht het de bedoeling van de regering zijn om de geneesmiddelengroothandel te elimineren en over te stappen op een door de SVB gerunde inkoopcentrale, én het aantal apotheken terug te brengen tot vier apotheken, dan moet dat eerlijk op tafel gelegd worden. Dan kan er gediscussieerd worden over deugdelijke afbouw en afvloeiing van een paar honderd man personeel en kan rekening worden gehouden met minder opbrengsten aan winst- en loonbelasting en sociale premies.”

Die brief ontlokte dinsdag een felle reactie van onder meer voormalig Gezond-

heid-minister Suzy Camelia-Römer, die aangaf dat Fontilus niet weet waarover hij schrijft: “Het is overduidelijk dat hij slecht geïnformeerd is over het TMFZ-traject, de samenstelling van deze taskforce, de besprekingen die werden gevoerd en het resultaat hiervan. Hij is dan ook niet goed op de hoogte van de redenen om te bezuinigen in de sector.”

Hierna besloot ook Jesus-Leito samen met haar experts een persconferentie te beleggen over dat onderwerp. Ze stelden dat er noodgedwongen bezuinigd dient te worden in de gezondheidszorg en gaven een uitgebreide uiteenzetting van het traject dat tot heden werd doorlopen.

Jesus-Leito stelt dat na het rechtekken van de verkeerde informatie over de besparing, er verder intern zal worden beraadslaagd over onder meer de interim-inspecteur die door foute en verkeerde aannames voor consternatie zorgde. Ze wilde niet verklaren of er disciplinaire maatregelen zullen worden genomen tegen Fontilus, terwijl algemeen inspecteur Sirving Keli zich gisteren vooralsnog onthield van commentaar.

Illegale diabaasafgraving bij Seru Cocori

Foto's: John Jaro Herrera

WILLEMSTAD — Omwonenden van Seru Cocori hebben de afgelopen dagen omvangrijke diabaasafgravingen waargenomen en stellen dat er met trucks al enorme hoeveelheden zijn afvoerd. Het betreft illegale diabaaswinning op overheidsterrein. Gisteren was het er stil met trucks, maar de afgravingen werden onverminderd voortgezet.

Dit ondanks het feit dat er op locatie gisteren ook een witte inspectietruck van het ministerie van VVRP aanwezig was op een moment dat de werkzaamheden ‘net stillagen’. Een buurtbewoner benadrukt: “Het is werkelijk schokkend om te zien hoeveel

en hoe snel er inmiddels is afgegraven en weggehaald. Geen wonder, de grote dumptrucks reden de afgelopen dagen werkelijk af en aan. De afgravingen en het transport starten doorgaans vroeg in de ochtend, vanaf 06.30 uur en gaan tot in de middaguren

door. Gisteren werd er omstreeks 15.30 gestopt. Vanochtend (gisteren red.) waren er geen trucks te zien maar de afgravingen werden voortgezet en zodoende was te zien dat de bergen afgegraven diabaas steeds omvangrijker worden.”

De buurtbewoner stelt dat de omgeving hier met zorg kennis van heeft genomen, aangezien de afgravingen op de toegangsweg van de berg – waarop zendmasten en watertanks gesitueerd zijn – plaatsvinden.

Facts & Figures

Woningproblematiek Curaçao nader belicht door CBS

Tussen 2015 en 2019 heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in het kader van een onderzoek van de woningmarkt twee deelonderzoeken uitgevoerd, een Woningbehoefteonderzoek (WBO, gepubliceerd in april 2018) en een Woningleegstand Onderzoek (WLO, gepubliceerd in maart 2019). Deze onderzoeken hebben informatie opgeleverd over essentiële kenmerken van de vraagzijde en de aanbodzijde van de woningmarkt.

In mei 2020 gaat het CBS in zijn derde deelrapport Woningtekort op Curaçao (WTC, mei 2020) nader in op de vraag hoe de woningvraag en woningaanbod zich tot elkaar verhouden. Is er sprake van een tekort of een overschot op de woningmarkt en wat is de omvang hiervan?

Voornaamste resultaten/bevindingen

Deelrapport Woningtekort op Curaçao, WTC (vraag en aanbod woningmarkt)

- De woningvraag bedraagt 78.728 woningen;
- Het woningaanbod bedraagt 72.037 woningen;
- Het verschil tussen de vraag en het aanbod geeft een woningtekort van 6691woningen;
- Er is sprake van een tweedeling van de woningmarkt. Een deelmarkt waarop woningen voorkomen met een waarde tot en met 250.000 gulden en een deelmarkt van woningen met een waarde boven de 250.000 gulden;
- Op de deelmarkt met een woningwaarde tot en met 250.000 gulden heerst een woningtekort van 7125 woningen, terwijl op de deelmarkt met een woningwaarde boven de 250.000 gulden een woningoverschot heerst van 434 woningen;
- De Curaçaose woningmarkt is onevenwichtig;

Deelrapport Woningbehoefte onderzoek, WBO (vraagzijde woningmarkt)

- De woningbehoefte is in de periode 2008-2016 toegenomen en in 2016 bedroeg deze 16.160 woningen (in 2008 was dit 10.571 woningen);
- De toename van de woningbehoefte heeft zich vooral gemanifesteerd onder de leeftijdsgroep van 18-29 jaar;
- De woningbehoefte concentreert zich onder de groepen met een bruto-inkomen tot 3000 gulden per maand;
- Uit dit onderzoek blijkt dat 72 procent van alle woningbehoefteigen hiertoe behoort (de raming is dat in deze groep 11.635 woningen worden gevraagd);
- Ongetrouwde vrouwen hebben het meest te maken met woningbehoefte (38 procent van de woningbehoefteigen);
- De leeftijdsgroepen die de ergste woningbehoefte ervaren in de inkomenscategorie tot 3000 gulden per maand, is de leeftijdsgroep 60+ (met een inkomen tot 999 gulden per maand) en de leeftijdsgroep 18-29 (met een inkomen tussen de 1000 en 1999 gulden per maand);
- Naar woonwensen zijn de woningbehoefteigen te verdelen in woningbehoefteigen die een huurwoning (53 procent) willen en woningbehoefteigen die een eigendoms woning willen (47 procent).
- Woningbehoefteigen met een voorkeur voor een huurwoning: De woningbehoefte onder huurwoningen is redelijk gelijkmatig verdeeld over alle leeftijdsgroepen tussen de 18-59 jaar. De woningbehoefteigen die in deze groep vallen, hebben een inkomen tussen de 1000-1999 gulden per maand. Ze willen huurwoningen met drie of twee slaapkamers. De meeste woningbehoefteigen binnen deze groep geven aan tot 250 gulden aan huur per maand te willen betalen. Het merendeel van deze woningbehoefteigen (87 procent) wil een huurwoning of een huurkoopwoning van de Fundashon Kas Popular (FKP).
- Woningbehoefteigen met een voorkeur voor eigendoms woningen: Deze woningbehoefteigen komen vooral voor in de leeftijdsgroepen 30-39 jaar en 40-49 jaar, met een inkomen tussen de 1000-2999 gulden per maand. Deze woningbehoefteigen willen woningen met drie slaapkamers. De meeste van deze woningbehoefteigen willen tot 1000 gulden per maand aan hypotheek betalen.

Deelrapport Woningleegstand onderzoek, WLO (aanbodzijde woningmarkt)

- De woningvoorraad is in de afgelopen zestien jaar (tussen 2001 en 2017) gegroeid van 49.045 woningen naar 75.087 woningen;
- Deze groei werd ingegeven door de bevolkingsgroei en werd ondersteund door het overheidshandelen (het beleid ter stimulering van woningproductie via het instellen van Public-Private Partnerships, PPP's);
- De woningvoorraad is tussen 2004 en 2006 snel gegroeid, gevolgd door een periode tot 2015, waarin de woning productie zich op een hoger niveau dan vóór 2004 heeft gestabiliseerd. Het is in deze periode van stabilisering dat de daling van de woningleegstand inzet;
- Tussen 2011-2017 is de leegstand gedaald van 5059 woningen naar 3190 woningen. Dat is een daling van 1869 woningen (36,9 procent).

Samenvatting bevindingen van deze drie deelrapporten in tabelvorm

Ontwikkeling woningmarkt in de periode 2008-2017

Tabel 10: Alles bij elkaar: ontwikkeling woningmarkt in de periode 2008-2017

Component	Variabele	2008	2017	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Vraagzijde	gewenste woningvoorraad	62.818*	78.728	15.910	2,5% per/jaar
	woningbehoefte (als aandeel van het aantal huishoudens)**	21% (10571/51361)x 100%	26% (16160/61471)x 100%	5589	5 procent-punten
Aanbodzijde	bestaande woningvoorraad***	58.321	72.037	13.716	2,3 per/jaar
	leegstand (als aandeel van de totale woningvoorraad)	8% (5059/63.538) x 100%	4% (3190/72.728) x 100%	1869	4 procent-punten
Confrontatie vraag en aanbod	woningtekort (als functie van de gewenste woningvoorraad)	7.2% (4497/62818) * 100%	8.5% (6691/78728) * 100%	2204	1.3 procent-punten
Resultaat	Wijziging van de woningprijzen****: -op deelmarkt van lage woningprijzen (tot Naf. 150.000), handhaving relatief hoge woningprijzen -op deelmarkt van middenklasse-woningen (tussen Naf. 150.001 en 350.000), gematigde prijsstijging -op de deelmarkt hoger dan Naf. 350.000, een stagnatie van de woningverkoop en een stabilisatie van woningprijzen				

*Zoals afgeleid bij de bepaling van het woningtekort in 2008

**Voor zowel 2008 als 2016 is de woningbehoefte gecorrigeerd als gevolg van de aanpassing van het totaalaantal huishoudens in beide jaren

***Zoals afgeleid bij de bepaling van het woningtekort in 2008

****Beschrijving gebaseerd op een kwalitatieve analyse van de informatie die door makelaars is verstrekt

Bron: CBS, Rapport Woningtekort op Curaçao, mei 2020

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft met het in kaart brengen van de ontwikkelingen van de woningmarkt op Curaçao een belangrijke bijdrage geleverd voor wat betreft informatie, alsook bouwstenen voor de discussie inzake het te voeren beleid op huisvestingsgebied. Maatschappelijk is het van belang en zinvol om zowel woningtekorten als woningoverschotten te vermijden. Beide leiden tot verspilling en zijn schadelijk voor de gemeenschap. Een woningtekort leidt niet alleen tot sociale problemen omdat er huishoudens zijn die niet over een onderkomen beschikken maar ook economisch is dit een ongewenste situatie daar tekorten veelal tot prijsstijgingen en kwaliteitsverlies leiden. Woning overschotten leiden tot het niet benutten van woningen en vormen een gevaar voor kapitaalvernietiging.

Adequate informatie en transparantie over de woningmarkt dragen bij aan het voorkomen en/of beperken van onevenwichtigheden. De drie deelrapporten van het CBS dragen bij aan het vergroten van de kennis over de woningmarkt en verstrekken belangrijke en waardevolle input aan alle partijen die zich met dit onderwerp bezighouden. Het uitstippelen van beleid en het maken van plannen worden hierdoor vergemakkelijkt. Ook kunnen nu concepten als PPP uitgevoerd worden en kan individuele verstrekking van bijvoorbeeld erfpachtrechten beter worden geëvalueerd.

Goed werk van het CBS. Het zou goed zijn als deze aanpak ook op andere terreinen en onderwerpen wordt toegepast.

Tolk gebarentaal live bij persconferentie Bonaire: Eerste stap naar gelijkheid

Foto: Mari Severijne

KRALENDIJK — Bij de persconferentie over de coronamaatregelen op Bonaire was deze week voor het eerst een gebarentaaltolk te zien. “Ik ben heel erg blij dat Bonaire de schouders eronder heeft gezet om dit voor elkaar te krijgen. De eerste stap naar gelijkheid is gezet”, zegt tolk Esther de Veer.

De Veer was eerder tolk bij persconferenties over corona, maar dat werd toen niet live uitgezonden, zo schrijft Marit Severijne voor *Caribisch Netwerk*.

De Veer tolkt nu nog vanuit het Nederlands, maar hoopt dit uiteindelijk ook vanuit het Papiaments te kunnen doen. “Daar krijg ik veel vragen over. Voor nu

is dat live nog even niet te doen, maar daar streef ik wel naar.”

De Nederlandse gebarentaal werd op 13 oktober als officiële taal erkend. “Dat was een heel groot ding. Het lijkt een beetje op de erkenning van het Papiaments; na jaren lobbyen, zoeken, vragen, werd er een klap op gegeven”, vertelt Esther. Door deze erkenning kun-

nen er meer voorzieningen komen voor de dove gemeenschap. Al is het volgens de tolk te vroeg om te zeggen wat dit voor Bonaire betekent. “In Nederland zijn ze nog maar net bezig met de eerste stappen, maar ik ga hierover binnenkort met ze in gesprek. Nederland is benieuwd naar de situatie en wat hier beter kan. Dat is natuurlijk goed nieuws.”

IMF gaat CBCS doorlichten

WILLEMSTAD — De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) gaat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) vragen om een doorlichting van de organisatie. De toezichthouder van de financiële sector wil hulp bij het verbeteren van de interne governance. Dat zei de president-directeur van de CBCS, Richard Doornbosch, eergisteren in het radioprogramma *Perspektiva*.

Bij zijn aanstelling benoemde Doornbosch vier prioriteiten. De doorlichting van de governance-structuur is daar één van. Intern wordt gekeken hoe de centrale bank alle *check and balances* heeft ingericht en hoe de besluitvorming wordt genomen. “Is dat conform de *best practices* die er zijn voor centrale banken?”, aldus Doornbosch in het radioprogramma. De andere prioriteiten zijn de regeringen van Curaçao en Sint Maarten bijstaan in deze coronacrisis, een oplossing vinden voor de financiële instellingen die in de problemen zijn en tot slot het toezicht meer proactief zal handelen. Doornbosch stond tijdens het interview ook stil bij de huidi-

ge economische malaise. Het is volgens hem ongelooflijk dat in 2020 20 procent van de economie verdwijnt, en wat dit voor gevolgen heeft voor de inkomens van mensen en ook voor het bestuur van het land en de centrale bank zelf. De coronacrisis heeft volgens de president-directeur drie fases. De eerste fase is die van restrictieve maatregelen waardoor het niet mogelijk is om de economie weer aan te trekken. Dat is de fase waarin Curaçao zich nu bevindt. De tweede fase zal medio 2021 zijn, wanneer er een vaccin beschikbaar is. Daarna komt de periode dat de landen de middelen die ze hebben geleend, terug moeten betalen. Om al deze fases op een goede manier te laten doorlopen heb je externe financiering nodig.

“Daarom is het een kans dat we in een Koninkrijk zitten waar die financiering aanwezig en beschikbaar is”, zei Doornbosch.

Voor de regeringen heeft het bestrijden van de pandemie de hoogste prioriteit. Als het aantal besmettingen onder controle blijft, kan de economie functioneren. Daarnaast moet er nagedacht worden over structurele maatregelen om de economie gezonder te maken. Eén van deze hervormingen is een efficiënt en zo effectief mogelijk ingericht overheidsapparaat. Verder moet de financiering van de gezondheidszorg duurzaam zijn. Het vestigingsklimaat moet worden verbeterd. Eén van de problemen is dat de uitgave van vergunningen lang duurt.

Tot slot moet de arbeidsmarkt ook aantrekkelijk zijn voor jong talent. Het is volgens Doornbosch belangrijk dat jonge mensen kansen hebben op Curaçao zodat ze geen uitvlucht hoeven te zoeken naar Nederland.

Inzake bezuiniging in Gezondheidszorg

Vishon beticht regering van symptoombestrijding

WILLEMSTAD — De nieuwe politieke partij Vishon vindt dat kabinet-Rhuggenaath de grondoorzaken van hoge medicijnkosten verkeerd aanpakt en zich weer schuldig maakt aan symptoombestrijding. Miles Mercera van de nieuwe politieke partij twijfelt of het werkveld betrokken is geweest bij het formuleren van de bezuinigingsmaatregelen en keurt de politieke aanval op interim-inspecteur geneesmiddelen Peter Fontilus af.

Het bestuur van Vishon refereert aan de brief van Fontilus aan Gezondheid-minister Zita Jesus-Leito (PAR), die een discussie heeft aangezwengeld over de besparing van tussen de 70 en 80 miljoen gulden in de zorg. Vishon stelt dat de regering de grondoorzaken van hoge medicijnkosten dient aan te pakken en niet aan symptoombestrijding moet blijven doen. Het partijbestuur refereert aan de brandbrief waarin de invallende inspecteur geneesmiddelen het kabinet beticht van het houden van een dubbele agenda als het gaat om het beleid rondom geneesmiddelenvoorziening. Mercera vraagt namens Vishon zich ook af hoe de Taskforce Marktordening en Financiering Zorgsector (TMFZ) te werk is gegaan bij het uitwerken van de kostenbesparende maatregelen: “Is het werkveld echt betrokken geweest bij het formuleren van de maatregelen? Zijn de bijkomende risico's voor de bedrijfstak van apothe-

kers deugdelijk onderzocht? Maar wellicht nog belangrijker, heeft voorafgaand aan het formuleren van de besparingsmaatregelen een gedegen analyse plaatsgevonden?” Vishon vindt dat door het gemis van een professioneel datamanagementsysteem in de zorgsector, er helaas geen gegevensuitwisseling plaatsvindt tussen zorgverleners en zorgverzekeraars: “Als gevolg hiervan kan de overheid niet cijfermatig onderbouwen dat de beleidsmaatregelen die zij in de afgelopen decennia heeft geïmplementeerd effectief zijn geweest. Wat wel cijfermatig aangetoond kan worden is dat de zorgkosten vooralsnog een stijgende trend vertonen.” Voorts maakt Vishon een vergelijking met Nederland, waarbij Curaçaose artsen het dubbele aantal receptregels voorschrijven per verzerde. “Als de grondoorzaak voor de kosten rondom medicijnen hier ligt zal de oplossing die nu geïmplementeerd wordt onvoldoende

effect hebben. Het doel van de overheid is op dit moment om 41 miljoen gulden te besparen op geneesmiddelenvoorziening, met name door leveranciers en botika's te dwingen de prijzen te verlagen.”

Volgens Vishon houdt dat in dat als het totaal aan voorgeschreven geneesmiddelen in de toekomst stijgt, dit de prijzen van leveranciers en botika's verder onder druk zal zetten. Het bestuur van de nieuwe politieke partij vraagt zich af of dit beleid niet veel meer gericht zou moeten zijn op het verlagen van het totaal aan voorgeschreven geneesmiddelen.

“Vishon is er voorstander van om parallel aan het implementeren van dat overheidsbeleid, een systeem op te zetten waarmee de effectiviteit ervan kan worden gemeten. Investeren in een systeem voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en zorgverzekeraars is geen overbodige luxe, maar een noodzaak. Met een dergelijk systeem kan een betrouwbaar en betaalbaar gezondheidszorgsysteem voor Curaçao worden gerealiseerd en kan er betere controle plaatsvinden op de kwaliteit, efficiency en prijs die we met zijn allen betalen voor onze gezondheidszorg.”

‘Vissersspieren Santa Cruz noodzakelijk’

WILLEMSTAD — Investing in adequate faciliteiten voor vissers in de baai bij Santa Cruz kan in de toekomst mensenlevens en vissersboten redden. Dat stellen de visserscoöperaties Kopeerativanan Uni di Peska (KUP) en Kooperativa Sta. Cruz Beach (KSCB) naar aanleiding van de verdrinking van een visser bij Playa Piskadó afgelopen dinsdag tijdens het slechte weer. De man wist niet tijdig de kant te bereiken. Bij Playa Piskadó is slechts één pier.

De coöperaties wensen de nabestaanden en vrienden veel sterkte. Tegelijkertijd wijzen ze op het feit dat de afgelopen vijf jaar steeds met de overheid is gesproken over het belang van het verbeteren van de baai bij Santa Cruz en de aanleg van pieren, zodat met slecht weer vissers uit de omgeving hun boten in deze baai tijdig kunnen vastmaken.

De zuidwestenwind in het orkanseizoen zorgt soms voor een wilde zee die gevaarlijk is voor de vissers. Dat weten zij ook, maar het gebrek aan faciliteiten zorgt ervoor dat ze vaak onder gevaarlijke omstandigheden hun werk doen. Veel vissers hebben hier al over geklaagd bij de Kooperativa Sta. Cruz Beach.

Bij de baai van Lagun bijvoorbeeld, trekken vissers elke dag met vereende kracht hun boot aan de kant. Dat kost veel inspanning, zeker als iemand al de hele dag op zee is geweest; en dat allemaal om de mensen van verse vis te voorzien. Als er een adequate infrastructuur is bij Santa Cruz, dan kunnen ook de vissers uit de omgeving hun boten daar veilig vastleggen. Het is een natuurlijke baai, waar alleen de weggespoelde aarde van de berg op de zeebo-dem afgegraven moet worden omdat het daar ondiep is geworden. En er moeten aanlegpiers komen.

Drie keer

Het is volgens de coöperaties opmerkelijk dat vanuit de overheid er al drie keer aannemers zijn gekomen om de breedte en de diepte van de baai op te meten. El-

ke keer wordt gezegd dat de werkzaamheden gaan beginnen voor de visserbaai, maar het blijft alleen maar bij meten, aldus de coöperaties. In 2016 heeft de Kooperativa Sta. Cruz Beach een plan overhandigd voor het afgraven, het uitbreiden van de slipway, het vernieuwen van de vissershuisjes en de aanleg van voldoende pieren. Op aanwijzing van functionarissen van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur is dat plan twee keer aangepast, maar tot op heden is er niets mee gebeurd.

De coöperaties hebben de overheid wederom benaderd, maar krijgen nu te horen dat er geen fondsen zijn voor dit project. Maar een regering die serieus bezig is en die waarde toekent aan burgers die zorgen voor kwalitatief goed voedsel in de vorm van verse vis, zou juist moeten zorgen voor faciliteiten. Zodat de vissers hun werk op een veilige en waardige manier kunnen uitvoeren, aldus de coöperaties.

Over slavernijverleden

Scholieren figureren in educatieve film

WILLEMSTAD — Een groep van vijf twaalfjarige kinderen is geselecteerd om mee te doen aan video-opnames die komende week plaatsvinden in het kader van een educatief project rond diversiteit en inclusie. Dit project is een samenwerking van dertien Nederlandse musea, genaamd Musea Bekennen Kleur, en de Stichting WeConnect. Een van de eendoelen is dat iedereen zich moet kunnen herkennen in het aanbod van musea.

De kinderen zijn door Jeanne Henriquez (historica, activiste en expert op het gebied van het Caribisch slavernijverleden) gekleurd. Zij vertellen via korte interviews iets over zichzelf, maar ook iets over het historisch verleden van het eiland en gaan dan via video-interactie in discussie

met hun Nederlandse leeftijdgenoten.

Het lespakket, dat financieel en logistiek ondersteund wordt door de Vertegenwoordiging van Nederland in Willemstad (VNW), dient onder meer als middel om leerlingen in het basisonderwijs in Nederland bewuster te maken van thema's als diversiteit.

siteit, gedeelde geschiedenis en kennis over het slavernijverleden. Ook is het een kennismaking met Curaçao, vertelt door leeftijdgenoten

Op welke locaties er precies gefilmd wordt, is nog niet bekend. Wel vindt er waarschijnlijk een excursie plaats naar Curaçaose musea. Henriquez vertelt dat, ondanks dat musea bezoeken nog niet is opgenomen in het schoolcurriculum op ons eiland, de Nederlandse musea die aan het project meedoen willen bereiken dat Nederlandse leerlingen enthousiast worden om musea te bezoeken.

“Voor de Curaçaose kinderen is de excursie eerder een educatieve activiteit over het nationaal slavernijverleden, met de nadruk op de nationale held Tula”, aldus Henriquez aan de *Amigoe*. Enkele Nederlandse musea die meedoen aan Musea Bekennen Kleur zijn: Het Rembrandthuis, het Rijksmuseum, het Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Gogh Museum. Sinds de lancering in maart melden zich nog steeds nieuwe erfgoedinstellingen aan voor aansluiting bij Musea Bekennen Kleur. De teller staat momenteel op 29 deelnemers.

Surinaamse krijgsraad hervat strafzaak ex-president Bouterse

PARAMARIBO — De Surinaamse krijgsraad zal 30 oktober verdergaan met het proces van de Decem-bermoorden. De krijgsraad maakte dit gisteren bekend. Het gaat om de strafzaak waarin ex-president Desi Bouterse hoger beroep

heeft aangetekend tegen zijn veroordeling van twintig jaar cel in november 2019. Bouterse kreeg de straf aan zijn broek omdat de rechter voldoende bewijs vond voor zijn aandeel in de moord op vijftien politieke tegen-

standers in december 1982. Op 22 januari van dit jaar maakte de ex-legerleider gebruik van zijn recht om in hoger beroep te gaan. Het was de eerste keer dat hij zelf in de rechtszaal aanwezig was. Tijdens alle andere zittingen, die in 2007

begonnen, deden zijn advocaten het woord. Deze keer moest hij er wel zelf bij zijn, anders zou zijn recht op hoger beroep vervallen. De krijgsraad wilde de zaak al eerder hervatten maar vanwege de coronamaatregelen kon dit niet.

Bonairecursief Social Media

Wie maakt er tegenwoordig nou geen gebruik van. Social Media. Als je niet meedoet ben je eigenlijk een sul. Ik ben heel lang zo een sul geweest. Ik had er niets mee, echt totaal niets. Zat ik in de trein, wat eens per jaar voorkwam, groepje leuke jonge meiden tegenover mij in de coupé, geen gezellig geklets maar stilte. Doodse stilte! Er werd ‘gesocialmediat’. Ik kon me er niets bij voorstellen. De hele dag aan je telefoon gekluisterd moeten zitten. Wat een gevangenis. Telefoonstaren noemde ik het. Ik had toen nog geen smartphone. Niet nodig, geen behoefte aan. Ik liep wel gewoon door als een regenbui zich ineens over mij heen stortte. “Ik heb nog wel een oude I-phone 1”, zei een van mijn wandelmaatjes die altijd eerst zijn telefoon bekeek voordat hij mee ging wandelen. “Zo handig, die buienradarapp!” Tja, toen was ik verkocht. Wie zegt er nou nee tegen een gratis I-phone 1. De buienradarapp was een uitkomst al verliet ik regelmatig het huis met paraplu en bleef het droog.

Ik ontdekte de handigheid van foto's nemen. Voorheen moest mijn hond, als ik hem wilde vastleggen voor de eeuwigheid, minimaal vijftien seconden blijven staan. Mijn fantastische Nokia kon wel fotograferen, maar niet zo snel. Ik had geen enkele foto van mijn hond, wel van groene bermen en lege straten. Tegenwoordig ben ik volleerd Social Mediagebruiker. Door mijn emigratie naar Bonaire moest ik er toch aan geloven. Op Bonaire wordt namelijk voornamelijk op Social Media gecommuniceerd. Heb je geen Facebook dan blijf je verstoken van de meest belangrijke informatie. Maar ook het gemak om met een bericht iedereen in het verre Nederland op de hoogte te houden van je reilen en zeilen kreeg mij om.

Dus heb ik ook Facebook-vrienden. Het woord vriend wordt hier wel heel erg breed gebruikt. Volgens de Dikke van Dale is een vriend een persoon waarmee je door gevoelens van genegenheid bent verbonden. Als ik zo door mijn lijstje scroll, geldt dit zeker

niet voor iedereen. Het voyeurisme maakt veel goed. Velen hebben een open ‘Book’, zetten alles voor iedereen leesbaar erop. Ik merk dat ik chagrijning word als er een tussen zit die zijn ‘Book’ gesloten houdt.

Forums van de diverse Facebook-groepen, daar zit ik het liefst op. Wat je daar aan teksten voorbij ziet komen, hilarisch.

Zoals:

“Waar kan je hier goedkope souvenirs en kleding kopen?”

“Kapsalon Isaac.”

“Wat hebben ze daar?”

“Kleding en schoenen en je kan er ook je haar laten doen!”

“Is het een kledingwinkel?”

“Nee een kapsalon.”

Of deze:

“Hallo, wie weet welke kruiden je kan nemen als je sneller wilt herstellen van een beenbreuk?”

“Gipskruid”.

Of:

“Gezocht, woning voor de duur van 3 maanden voor 2 personen. Huur niet hoger dan \$700.00”

“Wat is je budget?”

Stiekem kan ik tegenwoordig ook niet meer zonder SM. Leuke woordspeling trouwens, of is het letterspeling? Betrap mezelf erop dat ik regelmatig mijn telefoon check, niet meer het oude 1 model maar inmiddels ingeruild voor een dikke 7.

Karin Gillissen

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com.

Euro
Vlak

AMSTERDAM — De AEX-index in Amsterdam is gisteren nagenoeg onveranderd de handel uitgegaan. De AEX-index sloot op 554,34 punten. De MidKap klom 0,4 procent tot 827,41 punten. De beurzen in Frankfurt, Londen en Parijs dikten tot 1,3 procent aan. Wereldhave beleefde bij de kleinere fondsen een koerssprong van bijna 20 procent na een verhoging van de winstverwachting. Biotechnoloog Galapagos was met een winst van 3,9 procent de sterkste stijger in de AEX. ABN Amro won 2,8 procent, nadat kenners van Goldman Sachs een koopadvies op de bank plakten. Bedrijven in de chipsector stonden onder druk nadat de Amerikaanse chipreus Intel met een teleurstellende handelsupdate kwam. Chipbedrijf ASMI was de sterkste daler in de AEX met een verlies van 3,4 procent. In de MidKap won Signify 0,7 procent. Het verlichtingsbedrijf behaalde in het derde kwartaal een hogere omzet dan een jaar geleden, dankzij de overname van het Amerikaanse Cooper. Exclusief de overname daalde de omzet ruim 8 procent. Daimler won 1 procent in Frankfurt. Het Duitse autoconcern verkocht afgelopen kwartaal minder auto's, maar boekte meer winst dankzij kostenbesparingen. Het moederbedrijf van Mercedes-Benz profiteerde ervan dat de Chinese economie herstelde van de coronacrisis en verhoogde de winstverwachting. De euro was 1,1844 dollar waard, tegen 1,1831 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,6 procent goedkoper op 40,39 dollar. Brentolie kostte 0,5 procent minder op 42,24 dollar per vat.

Wall Street
Gemengd

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren met kleine uitslagen de handel uitgegaan. De Dow-Jonesindex sloot 0,1 procent lager op 28.335,57 punten. De S&P 500 eindigde met een plus van 0,3 procent op 3465,39 punten en techgraadmeter Nasdaq steeg 0,4 procent tot 11.548,28 punten. Intel verloor bijna 11 procent. De chipmaker had last van productieovertragingen en een mindere vraag naar chips voor datacenters. Mede door de coronacrisis lieten veel bedrijven en overheden het na om bestellingen te plaatsen. Concurrenten Nvidia en AMD sloten tot 3,2 procent hoger.

American Express verloor 3,6 procent. Klanten van het bedrijf gaven ook in het derde kwartaal veel minder uit dan gebruikelijk, met als gevolg een fors lagere winst. Speelgoedmaker Mattel profiteerde tijdens de coronacrisis juist van een grotere vraag naar speelgoed en won bijna 10 procent. Thuiswerkende ouders probeerden hun eveneens thuiszittende kroost zoet te houden en voor Mattel betekende dat een toegenomen vraag naar Barbiepoppen en Hot Wheels-autootjes.

Positief nieuws was er verder over een behandeling voor Covid-19. Gilead-medicijn Veklury, dat eerder bekendstond als remdesivir, wordt door de Amerikaanse toezichthouder FDA officieel toegelaten. Eerder kreeg Gilead al een noodgoedkeuring in de VS. Het aandeel Gilead won 0,2 procent. Verder lijkt Johnson & Johnson (plus 0,1 procent) dicht bij hervatting van zijn proef met een coronavaccin. Deze werd eerder onderbroken vanwege onverklaarbare problemen bij een van de deelnemers.

Fitch houdt vertrouwen in kredietstatus Nederland

LONDEN — Kredietbeoordelaar Fitch tornt niet aan de kredietrating van Nederland. Het bureau houdt vast aan zijn AAA-beoordeling van de kredietwaardigheid van Nederland, het hoogst mogelijke rapportcijfer. De prognose houdt Fitch op stabiel.

Fitch wijst erop dat Nederland een flexibele, waarde-toevoegende en open economie heeft. Verder noemt Fitch de Nederlandse economie effectief.

Door de coronacrisis zal de schuldpositie van Nederland wel stijgen boven het niveau dat een AAA-status rechtvaardigt, aldus Fitch. De kredietbeoordelaar wijst er echter op dat Nederland

een sterke staat van dienst heeft op het gebied van gezond begrotingsbeheer. De kredietbeoordelaar denkt dat Nederland zijn schuldratio op de middellange termijn zal weten te stabiliseren of zelfs terugbrengen als de pandemie over zijn hoogtepunt is.

De coronapandemie werkt volgens Fitch ontwrichtend op de Nederlandse econo-

mie en de begrotingspositie. Zo kromp het bruto binnenlands product (bbp) in het tweede kwartaal van dit jaar met 8,5 procent, na een krimp van 1,5 procent in het eerste kwartaal. Fitch zet de Nederlandse prestaties echter af tegen de eurozone en concludeert dat Nederland het op dat gebied beter dan gemiddeld doet. In de eurozone was de krimp van het bbp in het eerste en tweede kwartaal respectievelijk 3,6 en 12,1 procent.

Voor het hele jaar rekt Fitch op een krimp van het

Nederlandse bbp van 5,1 procent. Daarna volgt een jaar waarbij sprake zal zijn van 3,4 procent groei. In 2022 zal de economische opleving 2,3 procent zijn. Wel wijst Fitch op de vele onzekerheden, zeker nu het coronavirus wereldwijd weer opblaait.

Verder rekt Fitch dat het begrotingstekort dit jaar op 7,5 procent uitkomt, tegen een overschot van 1,7 procent in 2019. Volgens een ontwerpbegroting zal volgend jaar sprake zijn van een tekort van 5,5 procent, aldus het kredietbureau.

EL SEGUNDO — Speelgoedmaker Mattel heeft zijn verkopen afgelopen kwartaal flink opgevoerd. Barbiepoppen en Hot Wheels-autootjes vonden gretig aftrek. Ook lukte het Mattel om problemen in de leveringsketen als gevolg van de virusuitbraak aan te pakken.

Mattel merkte eerder dit jaar al een grote vraag naar zijn speelgoed. Tijdens de lockdowns in de wereld zaten er veel kinderen thuis en ouders probeerden hen bezig te houden door speelgoed te kopen.

Maar het was toen lastiger om al het speelgoed bij de consumenten thuis te krijgen, aangezien veel speelgoedzaken tijdelijk gesloten waren en de voorraden bij webwinkels snel uitgeput raakten.

In het derde kwartaal gingen de opbrengsten van Mattel met 10 procent omhoog tot 1,6 miljard dollar.

De winst liep op tot 316 miljoen dollar, van een kleine 71 miljoen dollar in dezelfde periode vorig jaar. Daarbij zijn de verwachtingen voor het feestdagenseizoen dit jaar hooggespannen. Mattel rekt op extra omzet in het vierde kwartaal.

Kenners denken dat Mattel met bijvoorbeeld Barbie dit keer een concurrentievoordeel heeft ten opzichte van grote rivaal Hasbro.

Die laatste zet doorgaans sterk in op speelgoed dat is gebaseerd op populaire filmfranchises als Frozen. Dit jaar zijn er vanwege de coronacrisis echter geen grote kaskrakers te verwachten in de filmwereld.

Verenigd Koninkrijk en Japan sluiten vrijhandelsakkoord

TOKIO — Het Verenigd Koninkrijk en Japan hebben een vrijhandelsverdrag gesloten in Tokio. Het is de eerste deal die de Britten sluiten met een grootmacht na hun vertrek uit de Europese Unie.

De Britse minister van Internationale Handel, Liz Truss, zei op de ceremonie in Tokio dat sommigen hadden verwacht 'dat een onafhankelijk Verenigd Koninkrijk geen afzonderlijke handelsakkoorden zou kunnen sluiten of dat dat jaren zou duren'. Truss wees erop dat nu het ongelijk van sceptici is bewezen.

Het Brits-Japanse verdrag zal vanaf januari 2021 ingaan en moet de handel en investeringsstromen tussen de twee landen in stand houden. Het verdrag lijkt erg op het bestaande verdrag tussen Japan en de EU. De douanetarieven op Japanse auto's worden bijvoorbeeld langzaam afgebouwd tot 2026, net zoals in het akkoord met de EU. De Japanse tarieven op Britse landbouwproducten blijven ook hetzelfde als in het EU-verdrag.

Japan ziet het Verenigd Koninkrijk nog steeds als toegangspoort tot de Europese markt, en hoopt dat het land alsnog een overeenkomst kan sluiten met de EU. Dat moet vóór 1 januari gebeuren, want dan verlaten de Britten de Europese douane-unie en de interne markt, waardoor de Europese handelsakkoorden niet langer gelden. De moeizame onderhandelingen tussen de EU en de Britten zijn weer opgepakt.

Corona-onderzoeken Johnson & Johnson en AstraZeneca worden hervat

NEW BRUNSWICK — De Amerikaanse farmaceut Johnson & Johnson (J&J) mag zijn proef met een coronavaccin spoedig hervatten. Dat meldt de Amerikaanse krant *The Washington Post* op basis van ingewijden. De proef werd eerder onderbroken vanwege onverklaarbare problemen bij een van de deelnemers. Ook de Brits-Zweedse farmaceut AstraZeneca en de Universiteit van Oxford zouden testen met een coronavaccin naar verluidt weer mogen hervatten.

Een onafhankelijke commissie heeft de zaak onderzocht. De beroerte die de man zou hebben gekregen, zou niet gerelateerd zijn aan de proef, aldus bronnen tegen de krant. J&J staakte de proef op 12 oktober.

Medicijnonderzoeken worden uit voorzorg altijd stopgezet als zich een bijwerking voordoet tijdens een klinische proef. Daarna volgt een onderzoek om aan te tonen of de problemen verband houden met het vaccin.

Eerder op de dag meldde zakenkrant *The Wall Street Journal* op basis van ingewijden dat de Brits-Zweedse farmaceut AstraZeneca en de Universiteit van Oxford testen met een co-

ronavaccin naar verluidt weer mogen hervatten. De proeven werden eerder stilgelegd vanwege medische problemen met twee proefpersonen. De farmaceut zou gisteren te horen hebben gekregen dat de test, die in de laatste fase zit, in de VS kan worden hervat, aldus de bronnen.

De Amerikaanse medicijnautoriteit FDA zou onderzoek hebben afgerond naar twee gevallen van een mogelijke neurologische bijwerking bij mensen die het middel kregen toegediend. De FDA vond naar verluidt geen aanwijzingen dat het vaccin verantwoordelijk was voor de twee gevallen, hoewel het ook een link niet kon uitsluiten. AstraZeneca weigerde commentaar te geven.

Meerdere farmaceuten werken aan een mogelijk vaccin om besmetting met het coronavirus te voorkomen. AstraZeneca en Oxford zijn momenteel het verst in die ontwikkeling. Ze zitten in de zogenoemde klinische testfase 3. Dat is de laatste stap voordat toezichthouders moeten beslissen of een middel op de markt mag worden gebracht. Nederland en andere Europese landen hebben alvast miljoenen doses gereserveerd bij AstraZeneca.

Veggieburger en sojaworst mogen van EU-parlement op menu blijven

BRUSSEL — Veggieburger en sojaworst mogen van het Europees Parlement op het menu blijven staan. Het parlement stemde in Brussel tegen voorstellen om het gebruik van 'vlezige' benamingen voor plantaardige producten af te schaffen omdat ze te verwarrend voor de consument zouden zijn.

De landbouwcommissie van het parlement had eerder voorgesteld woorden als worst of burger voor te behouden aan producten waar echt vlees in zit. Veggiebuisen en sojaschijven zouden ze bijvoorbeeld moeten worden genoemd. Maar daar ging de meerderheid van de plenaire zitting niet in mee.

Wel stemde het parlement voor uitbreiding van het al bestaande verbod op bepaalde zuivelgerelateerde namen zoals sojamelk en vegakaas. Voortaan moeten ook beschrijvende termen als 'yoghurtstijl' en 'kaasalternatief' van tafel.

De Europese consumentenorganisatie BEUC is ingenomen met de uitslag over de 'vlezige' benamingen. "Het is geweldig nieuws dat het parlement zijn gezond verstand heeft gebruikt", zegt

een woordvoerder. "Consumenten raken op geen enkele manier in de war van namen als sojasteak of kikkererwtworst, als er maar duidelijk op het etiket vegetarisch of vegan staat." Minder positief is BEUC over de verdere beperkingen van zuivelgerelateerde termen. "Die zijn onnodig." De organisatie hoopt dat de landbouwministers, die nog moeten instemmen met de voorstellen, daar een streep door zetten.

Ook de Partij voor de Dieren is kritisch over het beoogde verbod op het gebruik van aanduidingen als 'met melksmaak' of 'melk-imitatie'. Maar de partij is blij dat een vegaburgerverbod het niet heeft gehaald. Europarlementariër Anja Hazekamp: "Het is belangrijk om ruim baan te geven aan milieu- en klimaatvriendelijke vleesalternatieven. Om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en het verlies aan natuur en diersoorten te stoppen is een transitie naar een meer plantaardig voedingspatroon noodzakelijk."

Collega Annie Schreijer-Pierik (CDA) hekelt 'het misbruik van vleesnamen voor de marketing van vegaproducten. Vlees is vlees en zuivel is zuivel'.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	23-Oct				23-Oct		
DOW JONES	28.335.57	-0.10%	AEX	554.34	0.03%		
S&P 500 INDEX	3.465.39	0.34%	ARCELOMITTAL	12.45	-0.02%		
NASDAQ	11.548.28	0.37%	AEGON NV	2.50	2.13%		
AMAZON.COM INC	3.204.40	0.88%	KONINKLIJKE AHOL	24.31	0.00%		
APPLE INC	115.04	-0.81%	AKZO NOBEL	85.86	-0.95%		
BAIDU INC-SP ADR	133.93	0.81%	ASM. HOLDING NV	316.60	-1.08%		
BERKSHIRE HATH-B	212.71	0.52%	DSM (KONIN)	141.30	-0.32%		
BOEING CO/THE	167.36	-1.01%	HAL TRUST	113.00	0.36%		
CITIGROUP INC	43.95	0.00%	HEINEKEN NV	81.16	2.11%		
COCA-COLA CO	50.52	-0.32%	ING GROEP NV	6.59	2.23%		
COSTCO WHOLESALE	374.60	-0.31%	KPN (KONIN) NV	2.40	2.61%		
WALT DISNEY CO	128.35	0.62%	KONINKLIJKE PHIL	42.17	1.09%		
3D SYSTEMS CORP	7.66	-6.93%	RANDSTAD NV	48.63	-1.12%		
EBAY INC	53.79	2.87%	ROYAL DUTCH SHA	10.87	2.16%		
FACEBOOK INC-A	284.79	2.40%	TOMTOM NV	6.14	-0.24%		
GENERAL ELECTRIC	7.63	-1.17%	TOTAL SE	28.08	1.67%		
ALPHABET INC-A	1.632.98	1.64%	UNILEVER NV	51.10	-0.82%		
HP INC	19.12	-1.19%	W.P. STEWART HOL	647.58	0.97%		
HOME DEPOT INC	283.00	0.65%	SCOTIA FUNDS				
INTEL CORP	48.20	-10.58%	MONEY MARKET	13.5975	0.00%	22-Oct	
JOHNSON&JOHNSON	145.24	0.11%	US DOLLAR BOND	2.9973	0.00%		
MICROSOFT CORP	214.33	-0.26%	GLOBAL EQUITY	3.1164	0.28%		
PROCTER & GAMBLE	142.44	0.70%	US EQUITY	17.9961	0.52%		
ROYAL DUTCH-ADR	25.61	0.63%	CANADIAN EQUITY	2.7099	0.36%		
STARBUCKS CORP	90.80	1.61%	FUNDS			22-Oct	
TWITTER INC	50.44	0.32%	BSF DEFENSIVE	120.28	-0.01%		
WALMART INC	143.85	0.21%	BSF CONSERVATIVE	109.45	-0.23%		
EXCHANGE TRADED FUND	23-Oct		BSF MODERATE	134.62	-0.28%		
ALERIAN MLP - AMLP	22.66	-0.22%	BSF AGGRESSIVE	151.57	-0.16%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.69	0.10%	BGF MULTI ASSET INC	9.72	-0.10%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.87	0.12%	BGF GBL ALLOCATION	66.64	-0.64%		
ISH SELECT DIV - DIVY	87.59	0.32%	BGF USD CORE BOND	18.22	-0.05%		
ISH MSCI EMKT - EEM	46.32	0.59%	BGF FIX INC GBL OP	15.26	-0.07%		
ISH MSCI PAC - EPP	42.21	0.45%	BGF USD HI YIELD BND	36.22	-0.03%		
ISH RUSSELL - IWV	203.43	0.40%	CURRENCIES	23-Oct			
ISH S&P 500 - SPY	59.40	0.41%	YENUSD	104.7800	-0.03%		
ISH EUROPE - IEV	42.78	1.02%	EURUSD	1.1840	0.15%		
INVERSCO QQQ TRUS	284.74	0.20%	CANUSD	1.3147	0.07%		
INVERSCO DB COMMO	13.26	-0.75%	GBPUSD	1.3042	-0.41%		
SPDR S&P INT DIV-DVX	34.17	0.44%	COMMODITIES	23-Oct			
SPDR S&P MID 400	367.49	0.63%	OIL WTI	39.78	-2.12%		
SPDR S&P 600 SMA	66.48	0.50%	GOLD	1901.05	0.02%		
VANGUARD REIT - VNQ	80.36	0.60%	SILVER	24.52	-0.21%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.22	-0.02%	WHEAT	632.75	0.48%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Veranderingen in de wireless broadband prepaid- en postpaid-pakketten van Setar

Telecommunicatiebedrijf Setar biedt de Arubaanse samenleving al jaren verschillende diensten aan en wireless broadband is een nieuw product dat Setar niet heel lang geleden op de markt heeft gebracht. Om gebruik te maken van de wireless broadband hebben klanten een MiFi hotspot nodig. De MiFi hotspot biedt klanten de mogelijkheid tot tien apparaten tegelijkertijd aan te kunnen sluiten. Sinds kort zijn de wireless broadband prepaid- en postpaid-pakketten aangepast.

Wireless broadband prepaid
Bij de wireless broadband prepaid-pakketten worden de oplaadkaarten vervangen en om het proces van het opladen van de wireless broadband prepaid veel simpeler te maken kunnen klanten voortaan hun wireless broadband prepaid via de Setar-App en de Setar online store (www.setar.aw/store) opladen. Klanten kunnen via de App of online store krediet in de vorm van een bundel kopen. In het menu van de Setar-App staat de optie wireless broadband. Klanten kunnen hier de gewenste bundel kiezen, het telefoonnummer van de wireless broadband MiFi invullen en krijgen dan per SMS een bevestiging. Bestaande klanten van wireless broadband prepaid moeten even bij een Teleshop langsgaan om de SIM card van wireless broadband MiFi kosteloos te veranderen. Zonder de nieuwe SIM card kunnen klanten geen gebruik maken van de nieuwe bundels.

Wireless broadband postpaid
In het geval dat klanten meer data nodig hebben voor wireless broadband postpaid-pakketten kunnen zij nu ook een postpaid add-on via de Setar-App kopen. Kanten kunnen kiezen tussen twee wireless broadband add-on opties, het telefoonnummer van de wireless broadband MiFi invullen en krijgen dan per SMS een bevestiging.

Bundels en betalingen
Op het moment dat klanten via de Setar-App (prepaid of postpaid) bundels kopen, worden deze aan het einde van de maand in rekening gebracht. Als de klant een prepaidplan of hybrid-plan heeft voor de mobiele telefoon wordt het bedrag direct van het krediet afgeschreven.

Voor meer informatie kijk op de website www.setar.aw of bezoek een van Teleshops.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Eagle	6408443 ext 101
Brandweer	911	Kibrahacha	583-4908
Politie O'stad	102	Maria	6408443 ext 301
Politie San Nicolaas	104	Noord	6408443 ext 201
Politie St.Cruz	105	Oduber	582-1780
Politie Noord	107	Paradera	588-6638
Telefon pa Hubentud	131	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	6408443 ext 401
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuaries —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Royal Funeral Home	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	524-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloe	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		

Het weer

ZONDAG 25 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 33 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	24 km/u	41%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:32	18:16	10 v/d 10	
ZONDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 19 en 30 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	19 km/u	40%
Maansopgang	Maansondergang		
14:47	02:40		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
527-4580	Botica 4 Centro Medico
	584-5794
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst
Centro Medico San Nicolaas	Oranjestad
24 & 25 Okt. 2020 - Dr. Winterdal	Botica Eagle
	640-8443 Ext. 101

Oplossing sudoku 24 oktober

8	6	4	3	7	9	2	1	5
5	9	1	2	6	8	4	3	7
7	2	3	1	5	4	6	8	9
9	4	8	5	1	3	7	6	2
6	1	7	8	9	2	3	5	4
2	3	5	7	4	6	1	9	8
4	7	6	9	3	5	8	2	1
1	5	2	6	8	7	9	4	3
3	8	9	4	2	1	5	7	6

BVN			
21:00	De grote klimaatkwis	23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
21:50	NOS Studio Sport Eredivisie	23:35	Iedereen beroemd
22:40	Nieuwsuur		compilatie
23:10	Weerbericht Amerika/Caribiën		
23:15	NOS Studio Sport		
23:35	Iedereen beroemd		
	compilatie		
zondag 25 oktober			
00:00	VRT Journaal	00:00	VRT Journaal
00:35	Vroege Vogels	00:35	De Zevende Dag
01:15	BinnensteBuiten	02:35	Buizenhof
01:40	Typisch Betuwe	03:30	Heel Holland Bakt Kids
02:10	Broodje Gezond	04:00	De week van Karrewiet
02:35	Tijd voor MAX	04:15	Nederland Zingt Dichtbij
03:20	Sesamstraat	05:05	Podium Witterman
03:35	Het Klokhuis	06:05	VRT Journaal
03:55	Kaal of Kammen	07:00	NOS Studio Sport Eredivisie
04:15	Betreden Op Eigen Risico	07:55	NOS Journaal
04:55	Van Duin op z'n best	08:10	Weerbericht Europa/Afrika
05:20	Heb je dat gezien?	08:15	Château Planckaert
05:40	EenVandaag	08:55	Onderstboven van Afrika
06:05	VRT Journaal	09:40	Zondag met Lubach
06:45	Zelfde deur	10:10	NOS Studio Voetbal
07:30	NOS Journaal	11:00	Nieuwsuur
07:45	Weerbericht Europa/Afrika	11:30	Weerbericht
07:50	20 Jaar Wie is de Mol?		Amerika/Caribiën
09:00	De grote klimaatkwis	11:35	Iedereen beroemd
09:50	NOS Studio Sport Eredivisie		compilatie
10:40	Nieuwsuur	12:00	VRT Journaal
11:10	Weerbericht	12:30	Typisch Zullen - Utrecht
	Amerika/Caribiën	13:00	Hij is een Zij
11:15	NOS Studio Sport	13:30	De 3 sterren camping
11:35	Iedereen beroemd	14:20	NOS Journaal
	compilatie	14:35	Fryslân DOK
12:00	VRT Journaal	15:05	Blauw Bloed
12:35	De Zevende Dag	15:40	Sesamstraat 10 voor...
14:35	Buizenhof	15:55	Sesamstraat 10 voor...
15:30	Heel Holland Bakt Kids	16:10	NOS Jeugdjournaal
16:00	De week van Karrewiet	16:15	ZappDoc: Nog één week
16:15	Nederland Zingt Dichtbij	16:30	Blokken
17:05	Podium Witterman	16:55	Thuis
18:05	VRT Journaal	17:20	EenVandaag
19:00	NOS Studio Sport Eredivisie	17:45	Dagelijkse Kost
19:55	NOS Journaal	18:00	VRT Journaal
20:10	Weerbericht Europa/Afrika	18:50	M
20:15	Château Planckaert	19:40	NOS Journaal
20:55	Onderstboven van Afrika	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
21:40	Zondag met Lubach	20:05	Onze boerderij
22:10	NOS Studio Voetbal	20:55	Andermans Zaken
23:00	Nieuwsuur	21:45	Op1
		22:40	Nieuwsuur
		23:20	Weerbericht
			Amerika/Caribiën
		23:25	Andere Tijden

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Topmannen Facebook en Twitter verschijnen in november in Senaat

Foto: Shutterstock

Mark Zuckerberg

WASHINGTON — Twitertopman Jack Dorsey en Mark Zuckerberg van Facebook zullen na de Amerikaanse verkiezingen in de Senaat verschijnen om vragen te beantwoorden over het blokkeren van een kritisch artikel over de Democratische presidentskandidaat Joe Biden. Voorzitter Lindsey Graham van de Senaatscommissie voor Juridische Zaken heeft dat bekendgemaakt.

Dorsey en Zuckerberg zullen op 17 november vrijwillig voor de commissie, die door de Republikeinen wordt ge-

domineerd, verschijnen. De senatoren willen de twee topmannen aan de tand voel-

Foto: Shutterstock

Jack Dorsey

de sociale media om een artikel van de rechtse tabloid *New York Post* te blokkeren. Het betreffende stuk stelt op basis van e-mails dat Bidens zoon Hunter de invloed van zijn vader zo'n zes jaar geleden gebruikte toen hij voor de Oekraïense aardgasmaatschappij Burisma

werkte. Joe Biden, destijds vicepresident, zou zijn zoon te hulp zijn geschoten. Twitter en Facebook besloten de circulatie van het artikel te beperken omdat het op gehackt materiaal zou zijn gebaseerd, al is Twitter inmiddels op dat besluit teruggekomen.

Minister Blok vraagt opheldering Eritrea over geldinzameling

DEN HAAG — Minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) wil opheldering van Eritrea over een geldinzameling door het ambassadekantoor van dat Oost-Afrikaanse land. Dat laat de bewindsman weten in reactie op berichtgeving van het radioprogramma *Argos*.

Dat meldt vandaag dat het Eritrese ambassadekantoor in Den Haag dwang heeft gebruikt bij de inzameling van geld onder landgenoten hier. Hen werd gevraagd minimaal 100 euro te done-

ren in verband met de coronacrisis. Blok vindt het 'erg zorgelijk' dat er weer berichten zijn over het onder dwang inzamelen van geld door Eritrese diplomaten. Hij wil uitleg van het ambassadekantoor en 'sluit verdere actie bovendien niet uit'. Het dictatoriale regime van Eritrea vraagt al jaren geld van Eritreeërs in het buitenland. Het gaat om de zogeheten diasporabelasting. Deze gewraakte heffing kan

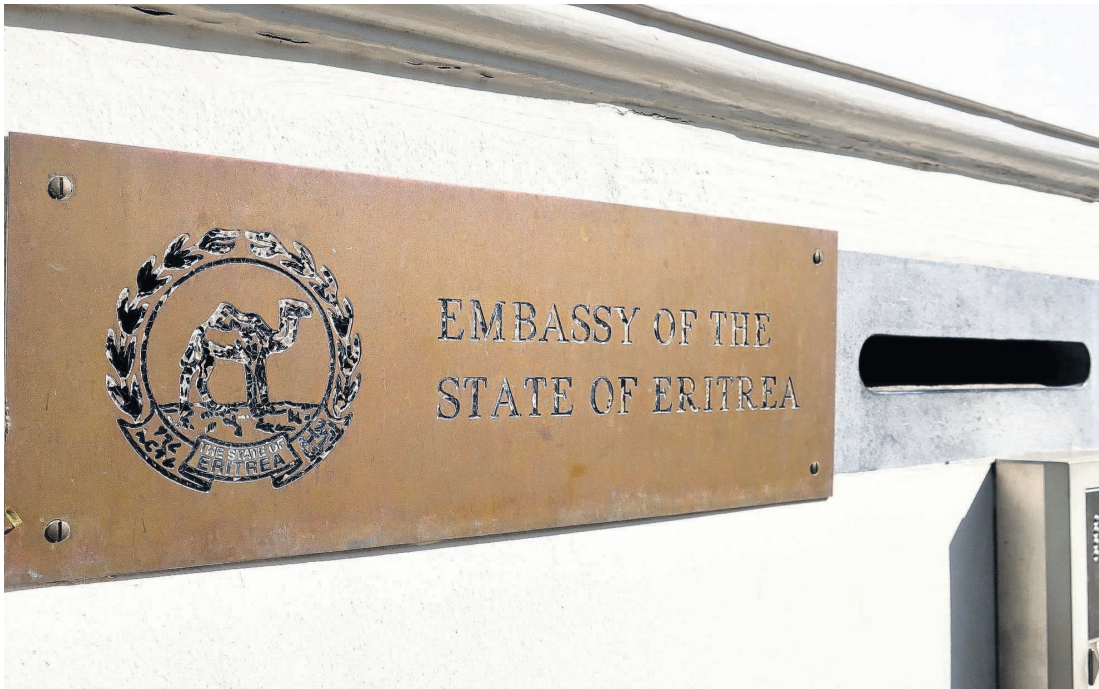

Foto: Shutterstock

Het ambassadekantoor zou dwang hebben gebruikt bij de inzameling van geld onder landgenoten.

echter niet worden verboden, meldde Blok twee jaar geleden aan de Tweede Kamer.

Er kan alleen worden opgetreden als Eritreeërs melden dat ze onder dwang zijn gezet om te betalen. Blok roept slachtoffers van

de geldinzameling op om aangifte te doen zodat het Openbaar Ministerie onderzoek kan doen naar de zaak.

Begin 2018 moest de hoogste diplomatieke vertegenwoordiger van Eritrea in Nederland het land verla-

ten omdat de ambassade onder dwang geld bleef ophalen bij de diaspora. De Kamer wilde dat het ambassadekantoor zou worden gesloten, maar zover wilde het kabinet toen niet gaan. D66 wil nu dat de betrokken Eritrese diplomaten worden uitgezet.

Aantal coronapatiënten in Nederlandse ziekenhuizen nu 2115

ZEIST — Ziekenhuizen hebben het afgelopen etmaal 42 coronapatiënten opgenomen. Daarmee is het totaal aantal besmette mensen dat nu in een ziekenhuis wordt behandeld opgelopen tot 2115, meldt het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Hiervan liggen er 501 op de intensive care, 29 meer dan gisteren.

De totale bezetting op de ic's is 932, 16 minder dan een dag eerder. Op de ic liggen 431 patiënten die geen

corona hebben. Dat zijn er 45 minder dan gisteren. De verpleegafdelingen hebben daarnaast in de afgelopen

24 uur 13 coronapatiënten opgenomen. In de afgelopen 24 uur zijn er veertig mensen verplaatst naar ziekenhuizen in andere delen van het land. In zeven gevallen ging het om ic-patiënten, van wie twee naar Duitsland zijn overgebracht. Het hoogtepunt van de eerste coronagolf was eind

maart en begin april. Toen lagen ongeveer 1400 coronapatiënten op de intensive care en circa 2500 op een verpleegafdeling. Die aantallen zijn hoger dan nu, maar in die periode lag de reguliere zorg vrijwel helemaal stil, terwijl de ziekenhuizen nu de zorg voor anderen zo veel als mogelijk willen laten doorgaan.

Jongeren eisen dat Europese Commissie landbouwbeleid terugtrekt

AMSTERDAM — Het gisteren in het Europees Parlement overeengekomen Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) maakt het vrijwel onmogelijk om de klimaatdoelen van het Akkoord van Parijs te halen. Daarmee brengt dat GLB ecosystemen en dieren in gevaar. Enkele jongeren- en milieuorganisaties eisen dat de Europese Commissie het weer intrekt.

De afgelopen dagen protesteerden veel groeperingen met de hashtag #VoteThis-CAPdown op sociale media. Het afgesproken GLB heet in het Engels Common Agricultural Policy (CAP). "Dagelijks krijgen wij van politici

te horen hoe inspirerend we wel niet zijn. Maar het is duidelijk dat ze dit niet menen, anders zouden ze niet keer op keer onze toekomst verder in gevaar brengen met slecht beleid", zegt lanthe Minnaert (17) van Fri-

days for Future Nederland. Het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (of Common Agricultural Policy) is het deel van het EU-budget dat naar de agrarische sector gaat. Het gaat om ongeveer een derde van de EU-begroting. Volgens actiegroep Extinction Rebellion wordt dat geld ongelijk verdeeld en gaat een 'disproportioneel' deel naar grote landbouwbedrijven en bio-industrie. Dat is oneerlijk voor kleine boeren

en schadelijk voor de natuur, stellen de organisaties. "30 procent van het beschikbare belastinggeld gaat nu naar de grote spelers in het veld, zonder dat hier ook maar enige eisen of voorwaarden aan verbonden zijn", staat in een verklaring.

Het Europees Parlement wil aan de honderden miljarden aan Europese inkomens- steun strengere klimaat- en milieuvoorwaarden verbinden.

Avondklok in Brussel vervroegd naar 22.00 uur

BRUSSEL — In de Belgische hoofdstad Brussel wordt de avondklok vervroegd van middernacht naar 22.00 uur. Dat hebben verschillende burgemeesters vandaag gezegd na afloop van een crisisberaad onder leiding van Brussels minister-president Rudi Vervoort (PS). Amateursportcompetities worden verboden en mondmaskers worden verplicht in het hele Brusselse gewest. Alle culturele locaties, sportzalen en recreatieve voorzieningen gaan dicht en alle winkels moeten hun deuren sluiten om 20.00 uur.

"Het is niet de bedoeling om een wedloop te starten met de andere overheden of regio's, we bieden het hoofd aan de situatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest", zegt Vervoort. "We zien een kleine vertraging van de stijging van de besmettingscijfers in het Gewest maar de toestand blijft zeer ernstig. We hebben de laatste drie

dagen meer dan 2100 nieuwe besmettingen per dag en we hebben een positiviteitsratio van 25,7 procent voor 6650 tests per dag."

Met het vervroegen van de avondklok volgt de stad de strengere coronamaatregelen die Wallonië gisteren nam om de snelle opmars van het coronavirus te ke-

ren. In Franstalig België gaat de verscherping vanavond in. Van 22.00 uur tot 06.00 uur mag niemand zich op straat vertonen. Die situatie blijft tot 19 november van kracht. Daarnaast mogen Walen niet langer met meer dan twee personen naar de winkel, kinderen niet meegenomen.

België stelde maandag een avondklok in tussen middernacht en 05.00 uur. Na de verscherpingen in Wallonië en Brussel gelden die tijden alleen nog in Vlaanderen. In de Brusselse politiek gingen gisteren steeds meer stemmen op om de maatregelen strenger te maken en dat is nu gebeurd.

Aantal nieuwe coronagevallen in Duitsland richting de 15.000

BERLIJN — Opnieuw is in Duitsland een recordaantal nieuwe coronabesmettingen vastgesteld. Vandaag meldde het Robert Koch Instituut (RKI), de Duitse evenknie van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), 14.714 nieuwe gevallen. Het aantal mensen dat overleden is aan de gevolgen van Covid-19 is gestegen tot 10.003.

Het is de derde dag op rij dat het aantal nieuwe coronagevallen in 24 uur tijd de grens van 10.000 overschrijdt. Donderdag kwam het aantal uit op 11.287 en gisteren ging het om 11.242 besmettingsgevallen.

RKI-directeur Lothar Wierler noemt de situatie in

Duitsland zorgwekkend. Hij roept de bevolking op zich te houden aan de social distancing regels. In totaal zijn in Duitsland nu ruim 418.000 besmettingen met het coronavirus vastgesteld.

De Duitse bondskanselier Angela Merkel roept in een

videoboodschap Duitsers op het aantal sociale contacten te beperken en zo min mogelijk te reizen. Als inwoners het aantal contactmomenten verkleinen 'kunnen we gezamenlijk de enorme uitdaging aangaan die het virus met zich meebrengt', aldus Merkel.

In een poging het aantal nieuwe besmettingen te reduceren heeft het land inwoners opgeroepen niet naar skigebieden in Oostenrijk, Zwitserland en Italië af te reizen.

Frans bedrijf wil 's werelds grootste insectenfarm bouwen

AMIENS — Het Franse bedrijf Ynsect heeft 224 miljoen dollar bijeengebracht om de grootste insectenfabriek ter wereld te bouwen in Amiens. Het bedrijf, dat al een soortgelijke, kleinere vestiging heeft, kweekt meelwormen die eiwitten produceren voor vee, voor huisdieren en kunstmest. Een van de investeerders is Hollywood-ster Robert Downey Jr.'s Footprint Coalition.

De fabriek opent naar verwachting begin 2022 haar deuren en zal jaarlijks 100.000 ton insectenproducten zoals meel en olie produceren en werk bieden aan ongeveer 500 mensen. De veertig meter hoge fabriek,

die 40.000 vierkante meter oppervlakte telt, wordt 'de hoogste verticale boerderij ter wereld en de eerste koolstofnegatieve boerderij ter wereld', zegt ceo en medeoprichter van Ynsect Antoine Hubert.

Het bedrijf opende zijn eerste insectenfabriek vier jaar geleden in Dole, Oost-Frankrijk. "Het is belangrijk om vandaag de dag insectensectoren te ontwikkelen, omdat de wereld meer eiwitten, meer voedsel en meer voer nodig heeft om de dieren te voeren", aldus Hubert. Dieren die uiteindelijk in de vorm van vlees en vis als voedsel voor de mens dienen. "Maar verder is voedsel voor mensen natuurlijk een markt", aldus Hubert.

Vervroegde presidentsverkiezingen Kirgizië 10 januari

Foto: Shutterstock

In januari mogen de inwoners van Kirgizië nogmaals naar de stembus.

BISJKEK — Kirgizië houdt op 10 januari vervroegde presidentsverkiezingen. Dat maakte de verkiezingsautoriteit van de Centraal-Aziatische republiek vandaag bekend. Eerder deze maand dwongen onlusten in het land de president af te treden.

De presidentsverkiezing volgt na nieuwe parlementsverkiezingen die op 20 december zijn gepland. De stembusgang komt na de onrust die ontstond bij de vorige verkiezingen op 4 oktober, die met overmacht werden gewonnen door pro-regeringspartijen. Tegenstanders van de regering vermoedden gesjoemel

en gingen boos de straat op. Ze bezetten onder andere het parlements- en regeringsgebouw in de hoofdstad Bisjkek.

De verkiezingsuitslag werd daarop ingetrokken maar de onrust verdween niet. President Sooronbaj Jeenbekov stapte uiteindelijk op, naar eigen zeggen om

geweld te voorkomen. De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), die onafhankelijk toezicht hield op de stemming, meldde onregelmatigheden, waaronder 'gelooftwaardige beschuldigingen van het kopen van stemmen'.

Kirgizië, een voormalige Sovjetrepubliek die grenst aan China en nauwe banden heeft met Rusland, heeft de afgelopen vijftien jaar twee revoluties doorgemaakt, in 2005 en 2010.

Theater Carré opent
toch de deuren voor 30 bezoekers

Foto: Shutterstock

Theater Carré in Amsterdam gaat toch open voor dertig bezoekers, het maximaal aantal volgens de nieuwe, strengere coronaregels. Eerder zag het theater er met dergelijke aantallen geen brood in, maar eind van de maand ontvangt het nu toch weer theaterliefhebbers voor de voorstelling 'Blindness'. De gelauwerde toneelschrijver Simon Stephens bewerkte het boek 'Blindness' van Nobelprijswinnaar José Saramago voor dit stuk, waarin hoofdrollen zijn weggelegd voor licht en geluid. Met een koptelefoon op ervaart ieder voor zich de wereld van 'Blindness'. De dertig toegestane bezoekers kunnen op het toneel van Carré plaatsnemen, de plek waar normaal de artiesten staan. Vijf maanden na de lockdown ging op het Londense

West End The Donmar Warehouse als eerste theater weer open voor publiek met deze innovatieve voorstelling die wordt gegeven met een licht- en geluidsinstallatie. De voorstelling is uitgedacht tijdens de coronacrisis en gaat over een zeer besmettelijk blindheidsvirus dat een stad razendsnel in paniek brengt. "De samenwerking met het team van The Donmar Warehouse geeft ons enorm veel energie en een lichtpunt in deze bizarre tijden. Nu kunnen we toch wel een bijzondere theaterervaring presenteren, voor dertig mensen op het toneel van Carré. Het verhaal is zo actueel, en de gekozen vorm innovatief en indringend. De juiste voorstelling op het juiste moment", aldus Madeleine van der Zwaan, directeur Koninklijk Theater Carré.

Tientallen miljoenen trekvissen
zwemmen Nederlandse rivieren in

Tientallen miljoenen trekvis-sen zwommen afgelopen jaar de Rijn-Maasdelta in via de Haringvlietssluis. Rijkswaterstaat zet de sluisen onder Rotterdam sinds 2019 regelmatig op een kier, om de vis-migratie te verbeteren. In een van de zeventien sluisen werden door Rijkswaterstaat netten geplaatst, om vis-sen te vangen en zo te bepalen of trekvis-sen gebruikmaken van de kieren in de sluisen. In totaal werden 23 verschillende vis-soorten aangetroffen. Op basis van de vangsten is berekend dat tientallen miljoenen vis-sen de rivierendelta in zijn gezwommen. Er werden vooral typische trekvis-sen, zoals zeebaars,

haring en sprot in de netten aangetroffen. Ook verdwaalde zoetwatervis-sen kwamen in de netten. Die komen soms aan de zee-kant van de sluisen terecht en gebruiken de kier om weer terug te zwemmen naar het Haringvliet. Rijkswaterstaat zette de Haringvlietssluisen sinds 2019 zo'n 850 keer op een kier. Minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat is blij met de resultaten van het onderzoek. "Het op een kier zetten van de Haringvlietssluisen is een innovatief natuurproject en de resultaten zijn positief. De komende jaren gaan we door met onderzoeken hoe we vis-sen het beste kunnen helpen bij hun trektocht."

Bijzondere plek voor dirigent Fischer
bij Concertgebouworkest

Foto: Shutterstock

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft de Hongaar Iván Fischer benoemd tot honorair gastdirigent. Dat betekent dat hij het orkest vanaf 2021/2022 elk seizoen minstens twee weken zal dirigeren. Fischer is al sinds 1987 vrijwel jaarlijks voor het Concertgebouworkest te vinden. "Iván Fischer weet het orkest regelmatig een artistieke impuls te geven door zijn eigenzinnige en verfrissende ideeën over repertoire, orkeststelling en samenspel", aldus algemeen directeur David Bazen. Fischer is blij met de structurele samenwerking die voor de deur staat en prijst de 'grote muzikale en menselijke kwaliteiten' van het Concertgebouworkest. Ook steekt hij de loftrampet over de stad waar het zijn basis heeft: "Ik zal mijn best doen om bij te dragen aan het rijke culturele erfgoed

van deze mooie stad. Traditie en vernieuwing zijn hier geen tegenstelling omdat het Concertgebouworkest een grote traditie van vernieuwing heeft." In het verleden stond Iván Fischer aan het roer van Kent Opera, Opéra National de Lyon, het National Symphony Orchestra in Washington en het Konzerthausorchester in Berlijn, waar hij eredirigent is. Hij is actief als componist en ook al operaregisseur met zijn Iván Fischer Opera Company en richtte diverse festivals op, waaronder het Vicenza Opera Festival. Op 11 en 13 december leidt Fischer het Concertgebouw-orkest bij de uitvoering van werk van Mozart en Berlioz, zo is de bedoeling. Het Concertgebouworkest is overigens nog steeds op zoek naar een nieuwe chef-dirigent, na het vertrek twee jaar geleden van Daniele Gatti.

Mensen

Toespraak Willem-Alexander veelbesproken in Thailand

Foto: Shutterstock

De videoboodschap waarin koning Willem-Alexander zegt 'spijt' te hebben van zijn herfstvakantie in Griekenland heeft grote indruk gemaakt in Thailand. Op sociale media wordt hij ten voorbeeld gesteld aan de eigen koning Vajiralongkorn. Die is dit jaar al 277 dagen op vakantie geweest en daarmee slechts 19 dagen in eigen land. Al enkele maanden voeren studenten overall in Thailand actie tegen de regering van premier generaal Prayut Chan-o-cha. Hervorming van de monarchie is sinds enige tijd aan het eisenpakket van de soms met tienduizenden tegelijk de straat op gaande demonstranten toegevoegd. De in Duitsland wonende en in 2016 op de troon gekomen Vajiralongkorn (68) moet zich volgens hen gaan gedragen als een constitutioneel vorst en niet als een autocraat, en hij zou om te beginnen in Thailand moeten verblijven. In dat licht hebben de actievoerende Thai met een mengeling van ongeloof, verbazing, afgunst, maar ook met humor gekeken naar de gebeurtenissen rond de

Nederlandse koning die donderdag het gesprek van de dag vormde. "Willem-Alexander had naar Thailand moeten komen. Hij wordt hier met open armen ontvangen", viel te lezen op Twitter. "Zo'n verschil tussen de monarchie in een ontwikkeld land en ..." schreef een ander, zonder in woorden naar Thailand te verwijzen om niet beschuldigd te kunnen worden van majesteitsschennis. Daar staat een straf op van vijftien jaar. Met die wet in gedachten werd ook ironisch geschreven dat 'alle slechte Nederlanders die de monarchie hebben beledigd nu moeten worden opgepakt op basis van lese majesté'. Thai staken ook de draak met Willem-Alexander om met humor hun eigen koning te kijken te zetten. "Arme koning Willem-Alexander. Hij is zo zwak. Hij wilde slechts met vakantie. De mensen begrijpen hem niet, zoals wij onze koning begrijpen ..." en "Willem-Alexander is zo onprofessioneel dat hij zijn vakantie liet verhinderen. Hij had onze koning om raad moeten vragen."

Fotografie krijgt haar eigen eregalerij

Het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam zal begin volgend jaar een zogenoemde Eregalerij van de Nederlandse fotografie openen. Die omvat honderd foto's waaraan een iconische waarde kan worden toegeschreven, door hun maatschappelijke en artis-

ieke betekenis. Om welke foto's het gaat, wordt bij de opening pas bekend. Ze komen uit tal van collecties. "Samen vertellen zij het verhaal van het begin van de fotografie in Nederland tot de tegenwoordige tijd", aldus een woordvoerder. Het project beslaat de pe-

riode 1841-2021. Speciaal voor de Eregalerij is een extra zaal van 2000 vierkante meter aan het museum toegevoegd.

"De Eregalerij van de Nederlandse fotografie is een lofzang op de fotografie in Nederland en op de vele fotografen, die door hun innovatieve ontwikkeling doorgemaakt in techniek en in maatschappelijke functie", aldus Birgit Donker, directeur van het Fotomuseum. De opening van de eregalerie is voorzien op 21 januari.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

De bever wint terrein in Nederland

De bever verspreidt zich steeds meer over Nederland. Het dier is ook ver buiten de natuurgebieden waar het dertig jaar geleden is uitgezet te vinden, zo meldt Staatsbosbeheer. Via de site waarneming.nl worden steeds vaker bevers gezien in Utrecht, Brabant en Limburg. Dat kan komen doordat er fanatieke spotters en melders actief zijn en het hoeft daarmee niet te betekenen dat de bever ook in aantal toeneemt. Wel staat vast dat de verspreiding van het dier toeneemt. In gebieden waar bekend is dat veel bevers zitten, is het aantal wel een oorzaak van grotere verspreiding. Zo leven in De

Biesbosch zo veel bevers, dat jonge dieren hun territorium verderop moeten zoeken. Dat kan zelfs in steden zijn, aangezien een bever een ongeschikt leefgebied naar eigen hand kan zetten om het bewoonbaar te maken voor zichzelf. Het verbinden van natuurgebieden draagt ook bij aan de verspreiding door het land. Dieren kunnen zich daardoor makkelijker verplaatsen. De bever profiteert daarnaast van de verbetering van riviernatuur, waaronder de waterkwaliteit. Nog een verklaring is dat het dier slechts één vijand heeft, de wolf. Noord-Holland is de enige plek waar de bever nog niet isesignaleerd.

Foto: Shutterstock

'800.000 jongeren staan open
voor maatschappelijke diensttijd'

Ongeveer 800.000 jongeren in Nederland staan open voor een maatschappelijke diensttijd (MDT). Daarmee zetten ze zich vrijwillig in voor een ander. Door de coronacrisis is het onderdeel hoog op de agenda komen te staan van jongeren en is de interesse voor een MDT toegenomen. Jongeren laten zich door corona er niet van weerhouden om een MDT te doen, komt naar voren uit onderzoek onder jongeren in de leeftijd tussen 16 en 26 jaar. Tot nu toe deden of doen 16.000 jongeren tussen 14 en 27 jaar een MDT bij ruim 1300 organisaties. MDT is vrijwillig, sluit aan bij de interesses van jongeren en deelnemers worden tijdens hun project begeleid. Jongeren doen MDT om uiteenlopende redenen. Het wordt door deelnemers gezien als nuttige aanvulling op de middelbareschooltijd, voor, tijdens of na een vervolopleiding, in een vakantie, een tussenperiode of naast een betaalde baan. Als jongeren eenmaal een

diensttijd hebben gedaan is hun oordeel over deelname positief. De helft van de ondervraagden weet dan beter wat betreft werk wat bij hen past en wat ze leuk vinden, tweederde is blij met de versterking van het cv en het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden. Ze geven hun MDT een gemiddeld cijfer van 7,8. De maatschappelijke diensttijd is een initiatief van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn & Sport (VWS), Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) en Sociale Zaken & Werkgelegenheid (SZW) en de Nationale Jeugdraad, Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk, ZonMw, gemeenten en maatschappelijke organisaties met elkaar samen. Staatssecretaris Paul Blokhuys van VWS is politiek verantwoordelijk voor MDT. Het representatieve onderzoek werd uitgevoerd door Kantar onder 1454 jongeren in de leeftijd tussen 16 en 26 jaar in opdracht van programma MDT.

Dierenrechtenorganisatie wil slacht konikpaarden tegenhouden

Foto: Shutterstock

Dierenrechtenorganisatie Animal Rights is gisteren naar de rechter gestapt om de slacht van konikpaarden uit de Oostvaardersplassen tegen te houden. De organisatie wil dat het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) de slacht onmiddellijk laat stilleggen in afwachting van een uitspraak over de rechtmatigheid van de werkwijze van Staatsbosbeheer, zegt een woordvoerder. Het CBb bestudeert de kwestie, zegt een woordvoerder. Staatsbosbeheer is deze week begonnen met de slacht van 150 konikpaarden en gaat daar volgende week mee verder. In het natuurgebied is ruimte voor ongeveer 1100 grote grazers en er lopen nu te veel herten, runderen en paarden rond, volgens de dienst. Er is gezocht naar een andere plek voor de paarden, maar dat is niet gelukt. Daarom worden de dieren

afgemaakt. Geschikt vlees wordt aangeboden voor consumptie. Om de paarden te mogen vervoeren hebben de dieren een chip en een paspoort nodig. Dat krijgen ze in de vangwei in de Oostvaardersplassen. Animal Rights maakt bezwaar tegen het verstrekken van de paspoorten. Volgens de organisatie is het in strijd met artikel 12 van de Europese Verordening paardenpaspoort om dergelijke documenten te verstrekken aan dieren die ouder zijn dan 12 maanden. Aangezien de paarden volgens Staatsbosbeheer spontaan in de vangwei zijn gelopen, valt niet uit te maken hoe oud elk dier is, meent de organisatie. "Het is een heel onzorgvuldig proces. Staatsbosbeheer gebruikt een trucje om zich van overloopte dieren te ontdoen", zegt campagneleider Erwin Vermeulen.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Suffisant Eagles op voorsprong

WILLEMSTAD — De eerste finalewedstrijd in het mannen softball fast pitch werd gisteren een groot puntenfeest met maar liefst acht homeruns. Suffisant Eagles won deze ontmoeting met 11-10 van Dream Team. Jegveny Hendrik blonk uit met twee homeruns voor de winnende ploeg.

Na de succesvolle vrouwencompetitie die gewonnen werd door Pichingolo KIA/Nissan, wordt nu de mannenfinale gespeeld. De eerste wedstrijd vond plaats in het Buena Vista Ballpark. Dream Team leek in eerste instantie af te stevenen op de overwinning, toen de ploeg in de allereerste slagbeurt twee punten maakte om met 2-0 op voorsprong te komen. Na vier innings stond de ploeg 4-3 voor, maar kon de voorsprong niet tot het einde behouden. Met drie punten in de vijfde inning wist Suffisant Eagles de score om te buigen en voor het eerst op voorsprong te komen: 6-4. Dream Team herstelde in de zesde slagbeurt en leek met vier punten de wedstrijd in zijn voordeel te gaan beslissen: 8-6. De ploeg uit Suffisant had echter andere plannen. Vijf softballers gingen over de thuisplaat: 11-8. Dream Team

Suffisant Eagles staat 1-0 voor in de finale van het mannen softball fast pitch dat gisteren van start ging in het Buena Vista Ballpark. De ploeg versloeg Dream Team met 11-10 in een wedstrijd met 8 homeruns. Op de fotocombinaties 2 actiemomenten in de eerste finalewedstrijd.

probeerde in de zevende, tevens laatste, inning nog via een inhaalslag de score gelijk te trekken, maar schoot te kort: 10-11. De winnende pitcher was Alexander Rodriguez, terwijl Fransel Meyers de nederlaag incasseerde. Jegveny Hendrik werd uitverkoren tot Player of the Game MCB/CSB. Hij eindigde de wedstrijd met drie honkslagen in vier slagbeur-

ten, waaronder twee homeruns. Hij scoorde tweemaal en haalde met zijn hits vier punten binnen voor Suffisant Eagles.

Behalve Hendrik blonken ook Aldair Daal, Juruengelo Thielman en Sherwenne Antersijn aan slag voor Suffisant Eagles. Daal eindigde met twee hits in eveneens twee slagbeurten, waaronder een

homerun. Hij scoorde twee keer en haalde ook twee teamgenoten over de thuisplaat. Thielman was goed voor drie honkslagen in vier beurten aan slag. Hij sloeg ook de bal over de afrastering in het buitenveld, terwijl hij tweemaal scoorde en een punt binnen haalde. Antersijn volstond met één hit in één slagbeurt. Dit betrof een homerun, goed voor drie punten.

De beste slagman voor Dream Team was Argenis Daal. Hij eindigde met twee honkslagen in vier slagbeurten. Eén van deze hits was een homerun. Hij scoorde tweemaal en haalde ook twee punten binnen. Ook zijn teamgenoten Raysheron Michel en Rchendrick Alexander sloegen homeruns.

In tegenstelling tot het indrukwekkende slagoffensief (elf punten en vijftien honkslagen, waren de softballers van Suffisant Eagles slecht in de verdediging: vijf fouten. De cijfers van Dream Team: tien punten, vijf hits en twee fouten.

De softbalfinale wordt vanavond in het Sabana Ballpark voortgezet. Deze tweede ontmoeting begint om 19.30 uur.

NBA-seizoen mogelijk voor kerst van start

NEW YORK — Het nieuwe seizoen in de Amerikaanse basketbalcompetitie NBA begint mogelijk al voor de kerst. Dat melden diverse Amerikaanse media waaronder ESPN.

De clubs zouden een voorstel hebben gekregen om op 22 december te beginnen. Vanwege de coronapandemie werd het afgelopen seizoen uitgespeeld in de bubbel van

Disney World in Florida. In oktober liet Los Angeles Lakers zich tot kampioen kronen. Onder normale omstandigheden was de titelstrijd al in juni beslist.

Advocaat wil goede gevoel uit Zagreb meenemen naar Waalwijk

ROTTERDAM — Feyenoord-trainer Dick Advocaat heeft een goed gevoel overgehouden aan de trip naar Zagreb, waar zijn ploeg donderdagavond doelpuntloos gelijkspelde tegen Dinamo Zagreb. Dat gevoel wil hij meenemen naar Waalwijk, waar hij morgen met Feyenoord RKC treft.

“Eigenlijk hebben we onszelf donderdagavond tekortgedaan. We speelden goed voetbal en kregen genoeg kansen. Dat lukte ons zelfs met tien man. Hopelijk kunnen we dat goede voetbal ook in de eredivisie laten zien. We moeten het goede gevoel meenemen naar Waalwijk”, zei Advocaat.

RKC staat op de dertiende plaats met vier punten. De positie op de ranglijst zegt niet alles, weet ook Advocaat na het gelijkspel van vorige week, thuis tegen hekkensluiter Sparta. “Na het duel

met Sparta hoorde ik ook mensen zich afvragen hoe we gelijk konden spelen tegen die ploeg, want het was Sparta maar”, aldus de ervaren trainer. “Mensen moeten niet verwachten dat wij alle wedstrijden winnen. Ze mogen wel verwachten dat we weinig duels zullen verliezen, want wij hebben een ploeg die niet veel doelpunten tegen krijgt.” Gisteren stond voor Feyenoord in het teken van uitlopen. Het duel met RKC begint morgen om 16.45 uur Nederlandse tijd.

F1-coureur Bottas weer de snelste

PORTIMÃO — Max Verstappen heeft vandaag bij de derde vrije training voor de Grote Prijs van Portugal de derde tijd gerealiseerd. Net als gisteren in de eerste twee vrije trainingen op het circuit van Portimão was de Fin Valtteri Bottas de snelste. De rijder van Mercedes kwam ditmaal tot een tijd van 1.16,654.

Bottas' teamgenoot Lewis Hamilton was een fractie minder snel. De Nederlandse Red Bull-rijder Verstappen volgde kort achter dat tweetal, net voor de Fransman Pierre Gasly van AlphaTauri.

Gisteren had Verstappen tijdens de eerste twee vrije trainingen respectievelijk de derde en de tweede tijd laten noteren. Beide keren was Bottas de snelste. De vrije training werd kort voor het verstrijken van de tijd afgebroken nadat een

putdeksel kapot was gereden. Omdat er minder dan een minuut over was, kwamen de coureurs niet meer terug de baan op. Hierdoor werd de kwalificatie vroegtijdig afgelast en zullen de coureurs later vandaag zelf bepalen wie van hen morgen op pole-position begint. De Grote Prijs van Portugal is de twaalfde race van dit jaar in de Formule 1.

Hamilton is de leider in het kampioenschap na zeven overwinningen in de voorgaande elf races.

LA Dodgers leidt weer in World Series

ARLINGTON/WILLEMSTAD — Los Angeles Dodgers heeft weer de leiding genomen in de World Series. De ploeg van de Curaçaose ster-pitcher Kenley Jansen was in het derde duel in de finale van de Amerikaanse profhonkbalcompetitie MLB met 6-2 te sterk voor Tampa Bay Devil Rays.

Na de eerste ontmoeting dinsdag te hebben gewonnen, verloor Dodgers woensdag de tweede wedstrijd. Hierdoor werd de serie 1-1 gelijk getrokken door Devil Rays. De uitbinker bij de ploeg uit Los Angeles was gisteren werper Walker Buehler. Hij stond in de eerste zes innings slechts één run en drie honkslagen toe aan de slagmannen van Tampa. Kenley Jansen mocht in de negende en laatste inning weer zijn opwachting doen op de werpheuvel. De score was toen 6-1. De Curaçaose closer kreeg één homerun

tegen. De finaleserie staat nu 2-1 voor Los Angeles Dodgers, die kampioen van de National League is. De ploeg won in de finale van deze league van Atlanta Braves waar de Curaçaose profhonkballer Ozzie Albies voor speelt. In de World Series wordt een best-of-seven serie gespeeld. Dit houdt in dat de ploeg die eerst vier wedstrijden wint, zich kampioen kroont. Het team van Jansen heeft dus twee overwinningen nodig om de titel te veroveren. Het zou voor het eerst sinds 1988 zijn dat Dodgers dan de World Series wint. De vierde

wedstrijd wordt vanavond gespeeld.

Randy Arozarena van Tampa Devil Rays evenaarde met zijn homerun tegen Jansen een record. Het was zijn achtste in de play-offs waarmee Arozarena op gelijke hoogte kwam met Barry Bonds (2002), Carlos Beltrán (2004) en Nelson Cruz (2011).

De World Series vinden dit jaar plaats in het Texaanse Arlington. In het Globe Life Field zijn vanwege de coronamaatregelen steeds slechts 11.000 toeschouwers welkom. De MLB wijkt af van de andere grote sportcompetities in de Verenigde Staten. De ijshockeys in de NHL en de basketballers in de NBA speelden hun finales zonder fans.

3 afgelastingen in Belgische Pro League na besmettingsgolf

CHARLEROI — Het coronavirus slaat hard toe in het Belgische profvoetbal. Drie wedstrijden uit de Jupiler Pro League, de hoogste competitie, gaan dit weekeinde niet door vanwege een te groot aantal besmettingen met Covid-19.

Nadat de Pro League eerder het voor morgen geplande duel tussen Charleroi en Waasland-Beveren uitstelde, besloot de profliga kort daarna ook de wedstrijden Eupen tegen KV Mechelen en Cer-

cle Brugge tegen Moeskroen, die voor vandaag op het programma stonden, af te gelasten. Waasland-Beveren, Mechelen en Moeskroen vroegen volgens de protocollen zelf om uitstel, omdat er binnen hun spelersgroepen meer dan zeven coronabesmettingen waren vastgesteld.

Waasland-Beveren heeft inmiddels zeventien coronagevallen: veertien spelers en drie medewerkers. Het is al de tweede opeenvolgende wedstrijd die de club moet

uitstellen vanwege corona. Het duel met Oostende, dat afgelopen maandag stond gepland, kon ook al niet doorgaan.

Bij Mechelen heeft een laatste testronde zeven nieuwe coronabesmettingen opgeleverd, waarmee de club nu kampt met tien gevallen. Moeskroen bleef evenmin gespaard. Daar moest de club gisteren vernemen dat er vier nieuwe positieve gevallen waren bijgekomen. Die club telt nu in totaal dertien besmettingen.

Wada ontdekt geknoei met urinestalen door 18 gewichtheffers

MONTREAL — Het mondiale antidopingbureau Wada heeft ontdekt dat achttien gewichtheffers uit zes landen hebben geknoeid met hun urinestalen. Dat maakte de instantie afgelopen week bekend.

“Wada is geschokt door wat de onderzoeksafdeling heeft ontdekt tijdens een onderzoek”, zei Wada-president Witold Banka. Het Wada zegt over een nieuwe methode te beschikken om

geknoei met monsters te herkennen, zo werd gemeld bij de presentatie van de voorlopige resultaten van een onderzoek dat drie jaar heeft geduurd.

“Het onderzoek in het gewichtheffen was complex, moeilijk en tijdrovend en er waren veel obstakels op onze weg”, zei Gunter Younger, onderzoeksdirecteur bij Wada. “De angst en stilte die deze sport beheerst, is een aanzienlijke belemmering

geweest. Te lang hebben nette gewichtheffers te maken gehad met een diepgewortelde dopingcultuur in hun sport, waarbij het uitdragen van angst ervoor zorgde dat de waarheid verborgen bleef.”

Het Internationaal Olympisch Comité heeft eerder zijn bezorgdheid geuit over gewichtheffen en de door schandalen getroffen sport kan zelfs worden uitgesloten van de Olympische Spelen van Parijs in 2024.

Gelijkspel Jong Holland en Vesta

WILLEMSTAD — Jong Holland en Vesta speelden gisteren 0-0 gelijk bij de voortzetting van de finales in de eerste divisie van het Curaçaose voetbal, ofwel Liga MCB. De competitie wordt vanavond voortgezet met de ontmoeting tussen Inter Willemstad en Scherpenheuvel.

De Federashon Futbòl di Kòrsou (FFK) tekent op het moment voor de organisatie van de play-offs tussen vier teams, ook wel bekend als Kaya 4. Tot nu toe zijn er

drie wedstrijden gespeeld. Scherpenheuvel won eerder met 2-0 van Jong Holland, terwijl Vesta en Inter Willemstad niet verder kwamen dan een 0-0 gelijkspel. Na de

Jong Holland en Vesta kwamen gisteren niet verder dan een 0-0 gelijkspel bij de voortzetting van de competitie in Liga MCB, waar op het moment de prefinals worden gespeeld.